

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 5/2544

วันพุธที่ 22 สิงหาคม 2544 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสนิท	ชลิตทอง	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายธงไชย	เพชรรัตน์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายวรารักษ์	ชั้นสามารถ	ที่ปรึกษากฎหมาย (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นายมาโนช	พลอยแก้ว	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นางสาวจิราภรณ์	ชื่นสำราญ	ผู้ตรวจการกระทรวงอุตสาหกรรม (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายสุธี	ศรีเยี่ยมสะอาด	นิติกร 7 (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายสว่าง	อังกูโร	นักวิชาการสัตวบาล 8 ว (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
8. นายทวีชัย	เสนีย์ศรีสันต์	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
9. นายบุญส่ง	สิริกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
10. นางวัลภา	อังศิริจินดา	เศรษฐกร 8 ว. (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ

11. นางอัมมทิพย์	สุทธิพงศ์เกียรติ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
12. นางสาวนีย์	วรพาณิชย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8. (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
13. นายสุชาติ	สุวรรณ	ผู้อำนวยการกองพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
14. นายกมลასน์	หรวรรณะ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารและส่งเสริมการ รังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
15. นายสถาพร	คำแพง	เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ 7 (แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
16. น.ส.รัตนา	สมานชาติ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานส่งเสริม อุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
17. นายสุรินทร์	หามนตรี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช. (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
18. นางกรรณิกา	สันทัดคำ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 6 ว (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
19. นางศุภาภรณ์	ถาปนศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนที่ดิน (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
20. นายปราโมทย์	น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร แห่งประเทศไทย	กรรมการ
21. นางศุภศิริ	โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
22. นายปรีชา	ทองอุ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

23. นายสำรวย	มีสมชัย	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายไพศาล	กุลย์รัตน์	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมการปกครอง			তিরাকার
2. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์			তিরাকার
3. อธิบดีกรมบัญชีกลาง			তিরাকার
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย			তিরাকার
5. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์		ผู้ทรงคุณวุฒิ	তিরাকার
6. นายยุกติ	สาริกะภูติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
7. นายเล็ก	กุดวงศ์แก้ว	ผู้แทนเกษตรกร	
8. นายเฉลิม	วงศ์อนันต์	ผู้แทนเกษตรกร	
9. นายภาณุ	พิทักษ์เฝ้า	ผู้แทนเกษตรกร	

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายวิชัย	โตฟ่วง	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายนิพนธ์	ชนมนัส	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. นายฉันทลักษณ์	บุศยอังกูร	รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
4. นางสาวนศรี	ไชยมังคละ	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
5. นางวิภาภรณ์	ทิพยานนท์	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
6. นายไพโรจน์	โลกนิยม	ผู้อำนวยการกองนิติการ
7. นายมาโนชญ์	คูวารกุล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
8. นายดุษฎี	คันฉาย	ผู้อำนวยการกองคลัง
9. นายกิตติ	จักรบุรุษ	เลขานุการกรม

10. นายอัครศักดิ์	ธาระวานิช	ผู้อำนวยการกองบริการกองทุน ฯ
11. นายสุรศักดิ์	วนชยางค์กุล	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่
12. นายกันต์	คำหมู่	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
13. นายสุรศักดิ์	แสงอร่าม	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี
14. นายดุสิต	บุญพิทักษ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระบุรี
15. นายพิชัย	แย้มละออ	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 8 ว.
16. นายวีระชัย	นาควินุลย์วงศ์	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ว
17. นายสถิตยพงษ์	สุดชูเกียรติ	นิติกร 8 ว
18. นางเปรมจิต	สังขพงษ์	นิติกร 8 ว
19. นายอุดมศักดิ์	รอดพรหม	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ว
20. นายสุวัฒน์	วรรณพินิจ	เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
21. นายสุเมธ	สุขเจริญพงษ์	เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง
22. นายสัจจาวัช	นาคเนียม	เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี
23. นายถวัลย์	วงษ์มณี	ประธานกรรมการสหกรณ์หนองบัวลำภู
24. นางสาวปิยะภัทร์	เรืองจันทร์	เจ้าหน้าที่กองเกษตรสารนิเทศ สป.กษ.
25. นางธนพร	ม่วงมงคล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นางสุดารา	ดิษฐากรณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายจิรัชย์	สุทัศน์ะจินดา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นายสมพร	ภูพัฒน์วิบูลย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางปราณี	รัตตะมาน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายชาญณรงค์	ชีบังเกิด	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายปรีชา	ลิมถวิล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางเพ็ญภา	ปิ่นทุลลักษ์ณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นายไพบูลย์	พุดมภาค	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นายบุญรอด	ลีละยูวะ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

35. นางศรีประไพ	เลิศวิริยจิตต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางดวงพร	ก้องเอกภพ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นางวรวัลย์	โตวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นางสาวนิตา	ธารณวิธ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นางทิพวรรณ	เคาวางกูร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นางสาวนิตยา	ผิวเหลือง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นายยงยุทธ	ดวงชัยธนากร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นางลักษณา	มันเศรษฐวิทย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นายสุริยาตร์	นกพึ้ง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นายสุทิน	บุญก่อสร้าง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายศรีโรจน์	จิรวัดณ์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
46. นางสาวิตรี	ชวณิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นางยาใจ	วรรณตุง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นางอรวินท์	เลาหะนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
49. นางมะลิวัลย์	ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
50. นายสามารถ	จุลศรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
51. นางสาววันดี	สุทธาธาร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 4/2544 วันที่ 31 กรกฎาคม 2544

ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอรายงานการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 4/2544

วันที่ 31 กรกฎาคม 2544

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานโดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1 ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าคลองบางเบาและป่าคลองเขียด แปลง 1 ตำบลท่าโรงช้าง ตำบล บางมะเดื่อ ตำบลบางเดือน ตำบลกรูด อำเภอพุนพิน และตำบลถ้ำสิงขร อำเภอกีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ 44,881 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

1. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2537 อนุมัติผลการจำแนกประเภทที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ป่า คือ ป่าคลองบางเบา และป่าคลองบางเขียด แปลง 1 เนื้อที่ ประมาณ 113,021 ไร่ ไว้ดังนี้

1. ให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวรตามเดิม เนื้อที่ประมาณ 2,811 ไร่ มอบให้กรมป่าไม้ ดำเนินการ
2. จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเป็นที่ทำกินของ ราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ 100,210 ไร่ (รวมพื้นที่ที่กรมธนารักษ์ ดูแล 55,329 ไร่) มอบให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติดำเนินการ

ต่อมาคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณาแล้วในคราวประชุมครั้งที่ 4/2543 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2543 มีมติมอบพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีป่า คลองบางเบาและป่าคลองเขียด แปลง 1 เนื้อที่ 44,881 ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม (ส.ป.ก.) รับไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

2. ความเห็นของ ส.ป.ก.

ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีป่าคลองบางเบา และป่าคลอง เขียด แปลง 1 ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ยางพารา) มาเป็นเวลา นานแล้ว จำนวนประมาณ 1,795 ครัวเรือน แต่ราษฎรบางส่วนยังไม่มีเอกสารรับรองการเข้าทำ ประโยชน์ ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่ที่จำแนกฯ ดังกล่าวอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมา ดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ จึงเห็นควรให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้ เกษตรกรมีที่ดินทำกินและอยู่อาศัยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและการพัฒนาอาชีพการเกษตรตามความเหมาะสมและจำเป็น ทำให้เกษตรกรมีสภาพ

ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น โดย ส.ป.ก. ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินไว้ ดังนี้

2.1 งานสำรวจและเตรียมการ	งบประมาณ	200,000	บาท
2.2 งานจัดที่ดิน	งบประมาณ	3,000,000	บาท
2.3 งานสำรวจความเหมาะสม	งบประมาณ	50,000	บาท
เพื่อพัฒนาพื้นที่			
2.4 งานประสานงานส่งเสริมการ	งบประมาณ	150,000	บาท
เกษตรเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพ			

รวมงบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 3,400,000 บาท

3. คำขอ

ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีป่าคลองบางเบาและป่าคลองเขียด แปลง 1 ซึ่งอยู่ในท้องที่ตำบลท่าโรงช้าง ตำบลบางมะเดื่อ ตำบลบางเดือน ตำบลกรูด อำเภอพุนพิน และตำบลถ้ำสิงขร อำเภอสวีร์รัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ 44,881 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

มติคณะกรรมการ ขนุนมัติ

เรื่องที่ 3.2 ขออนุมัติดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งทับยา-ทุ่งนาโหนด-ทุ่งเขาช้าง ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เนื้อที่ประมาณ 5,345-2-50 ไร่

1. เรื่องเดิม

จังหวัดตรัง ได้มีหนังสือที่ ตง 0014/15637 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2543 แจ้งว่า ที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งทับยา - ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และอยู่ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินป่าสงวนแห่งชาติป่าเขารังสาด ป่าทะเลสองห้อง และป่าพยอมพอก ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 110 ตอนที่ 204 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2536 ฉบับกฎกระทรวง เล่ม 111 ตอนที่ 25ก ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2537 และฉบับกฎกระทรวง เล่ม 111 ตอนที่ 56ก ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2537 (ป่าโซน A, ป่าทดลอง และป่าโซน E ตามลำดับ)

องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด และจังหวัดตรัง มีความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และประสงค์จะให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง ได้พิจารณาแล้วในคราวประชุมครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2543 มีมติเห็นชอบให้ ส.ป.ก. นำที่ดินที่สาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา – ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง ซึ่งพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยให้กันพื้นที่ที่ยังคงมีสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ 900 ไร่ ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อไป

ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับจังหวัดตรัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสำรวจและตรวจสอบข้อมูลที่ดินที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวแล้ว สรุปดังนี้

1. ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา – ทุ่งนาโหนด – ทุ่งเขาช้าง ตั้งอยู่ในเขตปกครองท้องที่หมู่ที่ 2, 7, 9, 10, 11 และ 12 ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เนื้อที่ประมาณ 5,345-2-50 ไร่ ขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2469 และกรมที่ดินได้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ฉบับที่ 3475/2514 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2514 พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขารังสาด ป่าทะเลสองห้อง และป่าพยอมพอก ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 110 ตอนที่ 204 วันที่ 8 ธันวาคม 2536 (ป่าโซน A) ฉบับกฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 25ก วันที่ 20 มิถุนายน 2537 (ป่าทดลอง) และฉบับกฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 56 ก วันที่ 14 ธันวาคม 2537 (ป่าโซน E)

2. องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้มีมติในคราวประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ 2 ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2542 เห็นว่าที่สาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา – ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง เนื้อที่ประมาณ 5,345-2-50 ไร่ พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว จึงเห็นควรให้นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยให้กันพื้นที่บางส่วนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เนื้อที่ประมาณ 900 ไร่

3. อำเภอห้วยยอด และจังหวัดตรังได้พิจารณาแล้วเห็นชอบตามมติสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี ตามหนังสือที่ ตง 0318/4145 ลงวันที่ 13 กันยายน 2542 หนังสือที่

ตง 0014/311 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2543 และหนังสือที่ ตง 0014/370 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2543 ตามลำดับ และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2543 เห็นชอบให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

2. ข้อพิจารณา

ตามมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 บัญญัติว่าเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ได้ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

3. ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา – ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง มีราษฎรเข้าครอบครองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดทั้งพื้นที่มานานแล้ว จำนวนประมาณ 205 ครัวเรือน โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพารา ปัจจุบันไม่สามารถคงสภาพเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไปได้ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด และจังหวัดตรัง มีความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่า พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินนั้นแล้ว และเห็นควรให้นำไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินต่อไป ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 เรื่องการนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาข้อมูลของพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าพื้นที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้นอาศัยอำนาจตามมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 จึงเห็นควรพิจารณา ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินสาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา - ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เนื้อที่ประมาณ 5,345-2-50 ไร่ โดยให้กันพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ร่วมกันออก 900 ไร่ ทั้งนี้ จะส่งผลให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและอยู่อาศัยอย่างถูกต้องตาม กฎหมาย ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาอาชีพการเกษตรตามความ เหมาะสมและจำเป็น ทำให้เกษตรกรมีสภาพความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น

โดย ส.ป.ก.ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินไว้ ดังนี้

3.1	งานสำรวจและเตรียมการ	งบประมาณ	90,000	บาท
3.2	งานจัดที่ดิน	งบประมาณ	350,000	บาท
3.3	งานสำรวจความเหมาะสม เพื่อพัฒนาพื้นที่	งบประมาณ	30,000	บาท
3.4	งานประสานการส่งเสริมการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพ	งบประมาณ	60,000	บาท
รวมงบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น			530,000	บาท

4. คำขอ

ขออนุมัติดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินสาธารณประโยชน์ทุ่งทับยา - ทุ่งนาโหนด - ทุ่งเขาช้าง ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เนื้อที่ประมาณ 5,345-2-50 ไร่ โดยให้กันพื้นที่ออกเพื่อใช้ ประโยชน์ร่วมกัน เนื้อที่ 900 ไร่

มติคณะกรรมการ อ.นุวัติ

เรื่องที่ 3.3 ขออนุมัติให้สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองบัว จำกัด จังหวัดนครสวรรค์ กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อดำเนินธุรกิจสหกรณ์

1. เรื่องเดิม

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองบัว จำกัด (สกป.หนองบัว จำกัด) จัดทะเบียน เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2541 โดยมีสมาชิกเริ่มต้น 710 คน ทุนเรือนหุ้น 1,719,100 บาท ปัจจุบัน

(ณ วันที่ 31 มีนาคม 2543) มีสมาชิกจำนวน 764 คน มีทุนเรือนหุ้น 2,285,290 บาท ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 8,492,649.93 บาท เป็นทุนของสหกรณ์ฯ จำนวน 3,088,399.61 บาท ในปี 2543 สหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจมีกำไร จำนวน 207,109.31 บาท สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนา ทำไร่ ปัจจุบันสหกรณ์ฯ ได้รับสมาชิกเพิ่มและขยายปริมาณธุรกิจ ทุนดำเนินงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญ แต่สหกรณ์ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน จึงได้จัดทำโครงการขอ กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองบัว จำกัด ชุดที่ 4 ประชุมครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2542 มีมติเป็นเอกฉันท์ให้สหกรณ์ฯ กู้ยืมเงินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 6,000,000 บาท เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิกนำไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิกมาจำหน่าย และใช้เป็นทุนในการจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาบริการสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนเงินกู้ให้กับสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ด้วย นายทะเบียนเห็นชอบให้ สกป.หนองบัว จำกัด กำหนดวงเงินกู้ยืมหรือคำประกันไว้ จำนวน 13,000,000 บาท

2. ข้อเสนอ

สกป.หนองบัว จำกัด ได้เสนอขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน 6,000,000 บาท ดังนี้

2.1 เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนจ่ายเงินกู้ระยะสั้น ให้สมาชิก 150 คน จำนวน 2,500,000 บาท

2.2 รวบรวมผลผลิตของสมาชิก จำนวน 1,500,000 บาท

2.3 จัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาบริการแก่สมาชิก จำนวน 2,000,000 บาท

กำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในเวลา 3 ปี โดยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ทุกปี ชำระต้นเงินกู้ในปีที่ 1 จำนวน 1,000,000 บาท ปีที่ 2 จำนวน 2,000,000 บาท ปีที่ 3 จำนวน 3,000,000 บาท

แผนดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ในการใช้เงินกู้ ส.ป.ก.ในรอบปีบัญชี

ปี	เดือน	การจ่ายเงินกู้ รวบรวม , จัดหา	มูลค่า (บาท)	การรับชำระหนี้ ขายผลผลิต, สินค้า	มูลค่า (บาท)	หมายเหตุ
2544	เม.ย.- มิ.ย.	-	-	-	-	
2544	ก.ค.	จ่ายเงินกู้ให้สมาชิก	1,000,000	-	-	
	ส.ค.	ซื้อข้าวโพด 100 ตัน	600,000	ขายข้าวโพด 100 ตัน	610,000	
	ก.ย.	ซื้อข้าวโพด 150 ตัน	900,000	ขายข้าวโพด 150 ตัน	915,000	
	ต.ค.	ซื้อข้าวโพด 50 ตัน	300,000	ขายข้าวโพด 50 ตัน	305,000	
	พ.ย.	ซื้อข้าวเปลือก 150 ตัน	975,000	ขายข้าวเปลือก 150 ตัน	990,000	
2544	ธ.ค.	ซื้อข้าวเปลือก 150 ตัน	975,000	ขายข้าวเปลือก 150 ตัน	990,000	
		-	-	รับชำระหนี้เงินกู้	1,060,000	-ให้สมาชิก
2545	ม.ค.	ซื้อข้าวเปลือก 100 ตัน	650,000	ขายข้าวเปลือก 100 ตัน	660,000	กู้อัตรา
	ก.พ.	ซื้อข้าวเปลือก 100 ตัน	650,000	ขายข้าวเปลือก 100 ตัน	660,000	ดอกเบี้ย
		ซื้อเมล็ดพันธุ์ 10 ตัน	800,000	ขายเมล็ดพันธุ์ 5 ตัน	405,000	6% ต่อปี
		ซื้อปุ๋ย 200 ตัน	1,200,000	ขายปุ๋ย 110 ตัน	671,000	
	มี.ค.	จ่ายเงินกู้ให้สมาชิก	1,500,000	ขายเมล็ดพันธุ์ 5 ตัน	405,000	
		-	-	ขายปุ๋ย 90 ตัน	549,000	
2546	ม.ค. - มี.ค.	-	-	รับชำระหนี้เงินกู้	1,590,000	
		รวม	9,550,000		9,810,000	

วิธีดำเนินงาน

สกป.หนองบัว จำกัด กู้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน 6,000,000 บาทเพื่อดำเนินการ ดังนี้

1) สหกรณ์จะใช้เงินกู้จาก ส.ป.ก. จ่ายเงินกู้ระยะสั้นให้แก่สมาชิก จำนวน 150 ราย เป็นเงิน 2,500,000 บาท โดยจัดแยกเป็นประเภทลูกหนี้เงินทุน ส.ป.ก. โดยคัดเลือกสมาชิกที่มีประวัติในการกู้และส่งชำระเงินกู้ดีตลอดมา โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสมาชิกร้อยละ 6 ต่อปี

2) สหกรณ์จะใช้เงินกู้จาก ส.ป.ก. จำนวน 1,500,000 บาท เพื่อรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป โดยหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงเดือนสิงหาคม - ตุลาคม และหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ซึ่งคาดว่าจะสามารถใช้เงินทุนหมุนเวียนรับซื้อผลผลิตได้ไม่ต่ำกว่า 30 รอบ/ปี

3) สหกรณ์จะใช้เงินกู้ ส.ป.ก. จำนวน 2,000,000 บาท เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตมาบริการแก่สมาชิก โดยจัดหาเมล็ดพันธุ์ ข้าวโพด จำนวน 10 ตัน มูลค่า 800,000 บาท และปุ๋ยเคมี จำนวน 200 ตัน มูลค่า 1,200,000 บาท ซึ่งใช้วิธีจัดซื้อด้วยเงินสดจากตัวแทนจำหน่ายบริษัทมอนซาโต้ เมล็ดพันธุ์ จำกัด และบริษัทปุ๋ยสากล จำกัด เป็นต้น

ระยะเวลาการใช้เงินทุนต่อปี

1. การจ่ายเงินกู้ ระยะเวลาการจ่ายเงินกู้และรับชำระเงินกู้ 1 รอบ ใช้เวลา 365 วัน
2. รวบรวมผลผลิต ระยะเวลารับซื้อผลผลิตแล้วจำหน่าย 1 รอบ ใช้เวลา 7 วัน
3. จัดหาปัจจัยการผลิต ระยะเวลาซื้อและการขายสินค้า 1 รอบ ใช้เวลา 30 วัน

3. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ทั้ง 3 ธุรกิจ

3.1 ธุรกิจสินเชื่อ โดยใช้เงินทุน 2,500,000 บาท ให้สมาชิก จำนวน 150 ราย กู้รายละ 16,666 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี สหกรณ์ประมาณกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายในรอบปีที่ 1 กำไร 150,000 บาท ในปี 2543 สหกรณ์มีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 764 ราย ในระหว่างปีที่ผ่านมาสหกรณ์ปล่อยสินเชื่อให้สมาชิก จำนวน 581 สัญญา เป็นเงิน 8,871,715 บาท วันสิ้นปี (31 มีนาคม 2543) มียอดลูกหนี้คงเหลือ เป็นเงิน 7,296,927 บาท มีดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ 542,490 บาท จากข้อมูลดังกล่าวสหกรณ์เรียกเก็บหนี้ได้ 17.76% ของหนี้ทั้งหมด

ในปัจจุบัน ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2544 สกป.หนองบัว จำกัด ได้กู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. แล้ว จำนวน 2,962,000 บาท เพื่อไม่ให้เกิดการกู้ยืมซ้ำซ้อนกัน จึงเห็นควรไม่สนับสนุนสินเชื่อให้ธุรกิจนี้

3.2 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปในปีที่ผ่านมา สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตเป็นเงิน 4,071,943.20 บาท และในปี 2544 สหกรณ์มีแผนดำเนินธุรกิจเป็นเงิน 5,050,000 บาท โดยสหกรณ์รับซื้อสินค้าจากสมาชิกมาจำหน่ายแก่พ่อค้าคนกลาง โดยใช้เงินทุน 1,500,000 บาท โดยสหกรณ์ใช้เวลารับซื้อแล้ว จำหน่ายใช้เวลา 7 วัน การ

หมุนเวียนเงินทุน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม - กุมภาพันธ์ ของทุกปี สหกรณ์จึงหมุนเวียนและหากำไรจากธุรกิจนี้ได้มาก จึงเห็นควรให้การสนับสนุนเงินทุนแก่สหกรณ์ จำนวน 1,500,000 บาท

3.3 ธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาบริการแก่สมาชิก โดยใช้เงินทุน 2,000,000 บาท เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ โดยใช้เวลา 1 รอบ 30 วัน เป็นปัจจัยการผลิตที่สมาชิกจำเป็นต้องใช้แต่สหกรณ์ได้สินเชื่อจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งเป็นการกู้ปีต่อปี และได้กู้ไปแล้ว จำนวน 800,000 บาท เพื่อไม่ให้เกิดการกู้ยืมซ้ำซ้อนกัน จึงเห็นควรไม่สนับสนุนสินเชื่อให้ธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

อนึ่ง ในส่วนของการกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สหกรณ์ได้กู้เงินจำนวน 1,000,000 บาท เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2541 กู้เป็นเวลา 3 ปี สัญญาครบกำหนดวันที่ 21 กันยายน 2544 ปัจจุบัน ณ วันที่ 12 มิถุนายน 2544 สหกรณ์มีหนี้คงเหลือจำนวน 999,917.81 บาท ดอกเบี้ยค้างชำระ จำนวน 25,230.80 บาท

4. ความเห็นของ ส.ป.ก.

4.1 ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของ สกป.หนองบัว จำกัด เมื่อพิจารณาสภาพคล่องทางการเงินมีอัตราส่วนทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน $(8,145,356.60 / 4,404,250.32) = 1.85 : 1$ แสดงว่าสหกรณ์ฯ มีทุนหมุนเวียนของกิจการที่จะชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนดคิดเป็น 1.85 เท่าของหนี้สิน และเนื่องจากความสามารถในการก่อหนี้มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งหมดต่อทุน $(5,404,250.22 / 3,088,399.61) = 1.75 : 1$ แสดงว่าสหกรณ์ฯ สามารถที่จะก่อหนี้หมุนเวียนที่ก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงได้ นอกจากนี้ความสามารถในการหากำไรซึ่งพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนในการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ทั้งหมด $(207,109.31 / 8,145,356.60) = 2.54\%$ สกป.หนองบัว จำกัด มีความสามารถในการหากำไรจากทรัพย์สิน ประมาณร้อยละ 2.54

ตารางสรุปวิเคราะห์งบการเงินของ สกป.หนองบัว จำกัด จ.นครสวรรค์

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2543

จำนวนสมาชิก (ราย)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	ทรัพย์สินหมุนเวียน (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	หนี้สินทั้งหมด (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)	สินทรัพย์รวมเฉลี่ย (บาท)	สภาพคล่องทางการเงิน	ความสามารถในการก่อหนี้	ความสามารถในการหากำไร
764	3,088,399.61	8,145,356.60	4,404,250.32	5,404,250.32	207,109.31	8,145,356.60	1.85 : 1	1.75 : 1	2.54%

- สภาพคล่องทางการเงิน สหกรณ์ฯ มีอัตราส่วนทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน $(8,145,356.60 / 4,404,250.32) = 1.85 : 1$ แสดงว่า สหกรณ์มีทุนหมุนเวียนของกิจการที่จะชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนด คิดเป็น 1.85 เท่า
- ความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์ฯ มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งหมดต่อทุน $(5,404,250.32 / (3,088,399.61)) = 1.75 : 1$ แสดงว่าขณะนี้สหกรณ์ฯ มีเงินทุน 1 เท่า มีเครดิตเป็นหนี้ 1.75 เท่า แต่หนี้สินจะสามารถก่อให้เกิดรายได้
- ความสามารถในการหากำไร สหกรณ์ฯ ดำเนินงานมีอัตราส่วนกำไรสุทธิ ต่อทรัพย์สินทั้งหมด $(207,109.31 / 8,145,356.60) = 2.54 \%$ แสดงว่าสหกรณ์ฯ มีความสามารถในการนำทรัพย์สินที่มีอยู่มาบริหารก่อให้เกิดรายได้ คิดเป็นร้อยละ 2.54

4.2 จากการพิจารณาผลและแผนการดำเนินงานของ สกป.หนองบัว จำกัด เห็นว่า การดำเนินธุรกิจต่าง ๆ มีผลกำไรในปี 2541 จำนวน 165,064.66 บาท ปี 2542 จำนวน 213,686.09 บาท ปี 2543 จำนวน 207,109.31 บาท และคาดว่าจะดำเนินการมีกำไรสุทธิ ในปี 2544 - 2546 ประมาณ 308,008.69 , 282,756.65 และ 311,032.32 บาท (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบในวาระการประชุม)

4.3 ภาวะหนี้สินของสหกรณ์

- 1) กู้ยืมกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 800,000 บาท กู้ปีต่อปี วันที่ 12 กรกฎาคม 2543 - วันที่ 12 กรกฎาคม 2544 เพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิต
- 2) กู้ยืม ธ.ก.ส. โดยเปิดบัญชีไว้ 3,000,000 บาท ในปี 2543 และ ปี 2544 ซึ่งปี 2543 สหกรณ์ได้เบิกเงินจาก ธ.ก.ส. จำนวน 2,907,800 บาท ชำระคืนเงินต้น จำนวน 1,352,447 บาท ดอกเบี้ย 227,778 บาท กู้ปีต่อปี และ ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2544 สหกรณ์มีหนี้คงเหลือเป็นเงินต้น 2,962,000 บาท
- 3) กู้ธนาคารออมสิน จำนวน 200,000 บาท เพื่อจัดซื้อน้ำมันสัญญาครบกำหนด วันที่ 28 พฤษภาคม 2544

4) กู้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2540 จำนวน 500,000 บาท กำหนดชำระคืน 3 ปี สหกรณ์ฯ ได้ชำระคืนแล้ว เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2543 และกู้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2541 กู้เป็นเวลา 3 ปี สัญญาครบกำหนดวันที่ 21 กันยายน 2544 จำนวน 1,000,000 บาท

จะเห็นว่าสหกรณ์ฯ มีแหล่งเงินทุนหลายแห่งที่สหกรณ์ฯ จะกู้เงินมาเพื่อดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ของ สหกรณ์ฯ และเพื่อให้มีการกู้ยืมที่ซ้ำซ้อนกัน ในครั้งนี้จึงพิจารณา ให้สกป.หนองบัว จำกัด กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อรวบรวมผลผลิต จำนวน 1,500,000 บาท เป็นเวลา 3 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี โดยชำระคืนเงินต้นในปีที่ 1 - 3 ปีละ 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยทุกปี

5. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ (คปจ. นครสวรรค์) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2543 วันที่ 26 มิถุนายน 2543 เห็นชอบให้ สกป.หนองบัว จำกัด กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 และมีมติ คปจ.ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 อนุมัติหลักการแก้ไขระเบียบข้อ 14 กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืม สำหรับวงเงินเกินกว่า 1,000,000 บาท ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

6. ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ได้พิจารณารายละเอียด ในการประชุม ครั้งที่ 3/2544 วันที่ 13 กรกฎาคม 2544 มีมติเห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติให้สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองบัว จำกัด จังหวัดนครสวรรค์ กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในการรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกในวงเงิน 1,500,000 บาท กำหนดชำระคืนเงินต้น ภายใน 3 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี โดยชำระคืนเงินต้นในปีที่ 1-3 ปีละ 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยทุกปี

ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขให้สหกรณ์ฯ ชำระหนี้ที่มีอยู่กับกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ส.ป.ก. ให้เสร็จสิ้นก่อนดำเนินการทำสัญญากู้ยืมใหม่

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการและคำชี้แจง

1. การกู้เงิน 1,500,000 บาท สหกรณ์ฯ จะนำไปดำเนินกิจกรรมอะไร และมีกำไรคุ้มกับดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี หรือไม่

2. จากตารางผลและแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ซึ่ง ส.ป.ก. สรุปความเห็นในข้อ 4 ที่ว่า สหกรณ์ฯ ได้กู้เงินจากกองทุนฯ ส.ป.ก. 1,000,000 บาท เป็นเวลา 3 ปี สัญญาครบกำหนดชำระวันที่ 21 กันยายน 2544 ปัจจุบันมีหนี้คงเหลือ 999,917.81 บาท ซึ่งระยะเวลาเหลือเพียงเดือนเดียว สหกรณ์ฯ จะสามารถชำระหนี้ทั้งหมดได้หรือไม่ และกรณีการเสนอขอกู้เงินครั้งนี้จะเป็นการกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้เดิมที่ครบกำหนดด้วยหรือไม่

คำชี้แจงของฝ่ายเลขานุการและนายอวลัย วงศ์มณี (ประธาน สกป.หนองบัว จำกัด)

1. ในการขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ครั้งนี้ สหกรณ์ฯ ได้เสนอขอกู้ยืม จำนวน 6 ล้านบาท เพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

1.1 เป็นทุนหมุนเวียนให้สมาชิก 150 คน กู้ยืมจำนวน 2,500,000 บาท

1.2 รวบรวมผลผลิตของสมาชิก จำนวน 1,500,000 บาท

1.3 จัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก จำนวน 2,000,000 บาท

ซึ่งทาง ส.ป.ก. ได้วิเคราะห์รายการและรายละเอียดต่าง ๆ แล้วเห็นควรให้สหกรณ์ฯ กู้ยืมเงินกองทุนฯ จำนวน 1,500,000 บาท เพื่อรวบรวมผลผลิตของสมาชิก ส่วนรายการปล่อยกู้ให้สมาชิก และจัดหาปัจจัยการผลิตนั้น สหกรณ์ฯ ได้เงินกู้มาดำเนินการจาก ธ.ก.ส. และกรมส่งเสริมสหกรณ์ อยู่แล้ว จึงเห็นว่าไม่ควรอนุมัติ ทั้งนี้ ในตารางหน้า 2 ของวาระการประชุมเป็นแผนการนำเงินกู้ของสหกรณ์ฯ ไปดำเนินงานซึ่งในช่วงเดือนสิงหาคม 2544 – ธันวาคม 2544 และมกราคม 2545 – กุมภาพันธ์ 2545 สหกรณ์ฯ จะทำการซื้อข้าวโพดและข้าวเปลือกจากสมาชิก และรวบรวมจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางซึ่งสหกรณ์ฯ คาดว่าจะมีกำไรประมาณ 80,000 บาท ซึ่งคุ้มกับดอกเบี้ยที่สหกรณ์ฯ จะต้องชำระให้กองทุนฯ จำนวน 45,000 บาท ร้อยละ 3 ของวงเงินกู้ 1,500,000 บาท)

2. ในส่วนของเงินที่สหกรณ์ฯ กู้ยืมจากกองทุนฯ จำนวน 1 ล้านบาท และสหกรณ์ฯ ยังมีหนี้ค้างชำระอยู่ 999,917.81 บาท พร้อมดอกเบี้ย 25,230.80 บาท นั้น สหกรณ์ฯ คาดว่าเมื่อถึงกำหนด คือวันที่ 21 กันยายน 2544 สหกรณ์ฯ จะสามารถชำระหนี้คืนได้ทั้งหมด เพราะ

ขณะนี้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกและกู้ยืมเงินของสหกรณ์ฯ ได้ทยอยเก็บเกี่ยวผลผลิตของตนเอง และจำหน่ายผลผลิตไปบ้างแล้ว ซึ่งเงินที่สมาชิกได้จากการจำหน่ายผลผลิตก็จะได้นำมาชำระคืน เงินกู้ที่ได้กู้จากสหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์ฯ ก็จะได้เร่งรัดการเก็บหนี้จากสมาชิกด้วย สหกรณ์จึงคาดว่า จะสามารถรวบรวมเงินและนำมาชำระหนี้ให้กับกองทุนได้ ส่วนการขอกู้ยืมเงินเพื่อรวบรวมผลผลิตครั้งนี้ทาง ส.ป.ก. มีเงื่อนไขกำกับแล้วว่า สหกรณ์ฯ จะต้องชำระหนี้เดิมที่มีอยู่กับกองทุนฯ ให้หมดสิ้นก่อน จึงจะทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนฯ ที่ได้รับอนุมัติใหม่ได้ จึงไม่ใช่เป็นการกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้เดิมแน่นอน

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามเสนอ

เรื่องที่ 3.4 ขออนุมัติให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ต.ทุ่งขนาน ต.สะตอน อ.สอยดาว จ.จันทบุรี กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม

1. เรื่องเดิม

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่ ตำบลทุ่งขนาน ตำบลปะตง ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่มันสำปะหลัง และข้าวโพด ซึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับความแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ และการสูญเสียหน้าดิน เนื่องจากการกัดเซาะของน้ำฝน จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกษตรกรหลายรายต้องการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพทำไร่ เปลี่ยนเป็นการทำการเกษตรอย่างอื่น จังหวัดจันทบุรีจึงมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับปรุงประเภทการผลิตเป็นอย่างอื่นที่มีรายได้มั่นคงขึ้น อาทิเช่น การปลูกไม้ผลและการเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับศักยภาพในจังหวัดจันทบุรีมีความเหมาะสมในการเลี้ยงโคนมและมีการเริ่มอย่างจริงจังตั้งแต่ปี 2536 ในพื้นที่ของนิคมสหกรณ์โป่งน้ำร้อน อ.สอยดาว จ.จันทบุรี จนถึงปัจจุบันได้มีการจัดตั้งเป็นสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด ซึ่งได้รับความสนใจจากเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจันทบุรี จึงร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดจันทบุรี มีเกษตรกรสนใจและมีความเหมาะสมที่จะดำเนินการได้จึงจัดทำโครงการร่วมกันเป็นโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โดยเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการขอกู้เงินลงทุน

จากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงโคนม สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้สนับสนุนการจัดทำแปลงหญ้า อุปกรณ์การเลี้ยงโคนมบางส่วน และสนับสนุน งานด้านวิชาการและการจัดการฟาร์มในขณะเดียวกันสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด จะเป็นผู้ รับผิดชอบด้านการตลาด ส.ป.ก.จันทบุรี จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาอาชีพของเกษตรกรใน เขตปฏิรูปที่ดิน ต.ทุ่งขนาน ต.ปะตง ต.สะตอน อ.สอยดาว จ.จันทบุรี มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 ราย เริ่มเลี้ยงโคนมรายละ 5 ตัว รวมเป็นโคนมจำนวน 75 ตัว โดยขอกู้ยืมเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รายละ 205,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,075,000 บาท

2. ข้อเสนอโครงการ

2.1 เป็นโครงการร่วมมือระหว่าง ส.ป.ก.จันทบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และ สหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด

2.2 มีเป้าหมายเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลทุ่งขนาน ตำบลปะตง ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีเอกสาร ส.ป.ก. 4 - 01 เข้าร่วมโครงการจำนวน 15 ราย เลี้ยงโคนมเริ่มแรกรายละ 5 ตัว กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายละ 205,000 บาท รวมเงินทั้งสิ้น 3,075,000 บาท ระยะเวลาโครงการ 10 ปี (2544 - 2554) ดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี ปลอดการ ชำระเงินต้นและดอกเบี้ย 1 ปี

2.3 เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนฯ รายละ 205,000 บาท แยกรายละเอียดดังนี้

- ค่าพันธุ์โคนม 5 ตัว ๆ ละ 28,000 บาท	เป็นเงิน 140,000 บาท
- ค่าก่อสร้างโรงเรือน	เป็นเงิน 40,000 บาท
- เงินสมทบกองทุนโครงการตัวละ 1,500 บาท	เป็นเงิน 7,500 บาท
- ค่าจัดทำแปลงหญ้า แหล่งน้ำและอุปกรณ์	เป็นเงิน 17,500 บาท
รวมเงิน	205,000 บาท

ตามเอกสารตารางที่ 1 ที่แนบในวาระการประชุม

2.4 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 15 ราย ส.ป.ก.จันทบุรี และปศุสัตว์ อำเภอสอยดาว ได้ร่วมมือกันพิจารณาคัดเลือกโดยเกษตรกรทุกรายจะมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร อายุ 20 - 60 ปี
2. เป็นเกษตรกรที่มีที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและได้รับเอกสารสิทธิจาก ส.ป.ก. แล้ว

3. มีพื้นที่เหมาะสมแก่การทำการแปลงหญ้าหรือพืชอาหารสัตว์สำหรับใช้เลี้ยงโคนม 7 - 10 ไร่
4. มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีและเหมาะสมในการเลี้ยงโคนม
5. ต้องมีแรงงานประจำในครอบครัวที่สามารถเลี้ยงโคนมได้อย่างน้อย 2 คน
6. ต้องไม่มีหนี้สินอื่นที่จะก่อให้เกิดปัญหาก่อนเข้าร่วมโครงการ
7. มีความสมัครใจและยินยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของโครงการ
8. ต้องสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด
9. ต้องฝึกอบรมตามโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับเลี้ยงโคนม
10. ต้องมีความขยันขันแข็ง ตั้งใจเข้าร่วมโครงการอย่างแท้จริง

2.5 แปลงเลี้ยงโคนมของเกษตรกรปศุสัตว์อำเภอ ส.ป.ก.จันทบุรี ได้ดำเนินการตรวจสอบทุกแปลง มีลักษณะดังนี้

1. มีแปลงที่ดินที่ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. 4 - 01 จาก ส.ป.ก. และหรือที่ดินที่มีเอกสารสิทธิของตนเองอีกส่วนหนึ่ง
2. ที่ดินทุกแปลงที่มีพื้นที่จัดทำสระเก็บน้ำและสามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้เพียงพอแก่การเลี้ยงโคนม โดยทำในพื้นที่ลุ่ม สามารถรับน้ำตามฤดูกาลได้
3. แปลงที่ดินอยู่ในพื้นที่อากาศปลอดโปร่งถ่ายเทได้ดี
4. ต้องจัดสร้างโรงเรือนพร้อมของรีดนมตามแบบที่กำหนดโดยกรมปศุสัตว์ให้แล้วเสร็จก่อนรับโคนม
5. ที่ดินทุกแปลงมีทางคมนาคมสะดวกสามารถขนส่งนํ้านมดิบไปส่งศูนย์รับนํ้านมได้สะดวก

2.6 คุณลักษณะโคนมที่จะเลี้ยง ปศุสัตว์อำเภอสอยดาว ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดคุณลักษณะที่เห็นว่าเหมาะสมกับพื้นที่ตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์ ดังนี้

คุณลักษณะเฉพาะโคนมเพศเมียและตั้งท้องแล้วในประเทศ

1. เป็นโคนมสาวลูกผสมพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเชียนหรือ ซิมเมนทอล ระดับสายโลหิตไม่ต่ำกว่า 62.5 % ขึ้นไป
2. อายุประมาณ 18 - 30 เดือน ในวันตรวจรับ
3. มีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 300 กก.

4. มีพันธุ์ประวัติรับรองโดยหน่วยงานของกรมปศุสัตว์หรือ อ.ส.ค.
(มีเบอร์พันธุ์ติดมาด้วย)
5. เป็นโคสาวที่ตั้งท้องแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน โดยผสมด้วยน้ำเชื้อพันธุ์โคนม
6. เกิดจากพ่อโคพันธุ์ที่เป็น Proven Sire หรือเป็นพันธุ์โคนมที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ หรือ อ.ส.ค.
7. มีสุขภาพดี และมีระบบสืบพันธุ์เป็นปกติ ไม่มีอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งพิการและไม่ดูร้าย
8. ห้วนนมดีทั้ง 4 หัว (ในกรณีที่มีห้วนนมเกินต้องตัดทิ้งเย็บแผลก่อน
ส่งมอบอย่างน้อย 15 วัน)
9. โคทุกตัวต้องติดหมายเลขพลาสติกที่หู (Plastic ear tag) ข้างใดข้างหนึ่ง
10. จะต้องปราศจากโรค布鲁เซลเลิสส์ วัณโรค และโรคพาราทึบิ โดยผ่านการทดสอบและออกใบรับรอง โดยนายสัตวแพทย์จากหน่วยงานของกรมปศุสัตว์หรือ อ.ส.ค. ก่อนตรวจรับไม่เกิน 6 เดือน
11. ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โรคคอบวมไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนส่งมอบ

ทั้งนี้ให้เกษตรกรทุกรายมีส่วนร่วมในการคัดเลือกโคนม ดังนี้

1. ปศุสัตว์อำเภอและ ส.ป.ก.จันทบุรี ร่วมกันจัดหาแหล่งพันธุ์โคนมตามจำนวนที่ต้องการคือ 75 ตัว ตามคุณลักษณะที่กำหนด โดยจะจัดหาในเขตพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อสะดวกในการขนส่งและสภาพพื้นที่

2. ให้เกษตรกรแต่ละรายเลือกจำนวนโคนมตามจำนวนที่กำหนดโดยคัดเลือกครั้งละ 1 ตัว ต่อ 1 ราย เวียนไปจนคัดเลือกได้ครบจำนวน 5 ตัว ต่อราย

3. การต่อรองราคา การบริการอื่น ๆ และการส่งมอบเกษตรกรตกลงกับผู้ขายโดยตรง

2.7 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ

โครีดนม 300 วัน/ตัว/ปี ปริมาณน้ำนม 1.8 ตัน/ตัว/ปี (6 กก./ตัว/วัน) ในปี
2 ของโครงการ และ 2.4 ตัน/ตัว/ปี (8 กก./ตัว/วัน) ตั้งแต่ปีที่ 3 ของโครงการตลอดไปโดยสหกรณ์
โคนมสอยดาว จำกัด รับซื้อน้ำนมดิบราคาเฉลี่ยประมาณ 8.75 บาท/กก. ทำให้เกษตรกรมีรายได้
จากการเลี้ยงโคนมปีที่ 2 - 10 ระหว่าง 79,350 - 225,100 บาท (ตารางที่ 3) หักค่าใช้จ่ายใน
การเลี้ยงโคนมได้แก่ ค่าอาหาร ค่ายา ค่าผสมเทียมและอื่น ๆ ตั้งแต่ปีที่ 2 - 10 ระหว่าง 54,616 -
123,455 บาท (ตารางที่ 2) ทำให้เกษตรกรมีผลกำไรจากการเลี้ยงโคนมปีที่ 2 - 10 อยู่ระหว่าง
24,734 - 101,645 บาท (ตารางที่ 4) เมื่อรวมกับรายได้ของเกษตรกรจากพื้นที่ที่เหลือจากการทำ
แปลงหญ้า และรายได้จากการเกษตรรายละประมาณ 28,187 บาท โครงการดังกล่าว จะให้ผล
ตอบแทนทางการเงินต่อการลงทุนในระยะ 10 ปี ณ อัตราดอกเบี้ย 5 % ดังนี้

$$B/C = 1.25$$

$$NPV = 211,460.55$$

$$IRR = 14.36\%$$

Pay Back Period หลังจากปีที่ 8

2.8 เกษตรกรที่ขอกู้จำนวน 15 ราย นี้ มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. 7 ราย และมีหนี้สินกับ
ส.ป.ก. 1 ราย (ตามบัญชีรายละเอียดหนี้ของเกษตรกรที่แนบท้าย) ส.ป.ก.พิจารณาเกี่ยวกับหนี้สิน
แล้วเห็นควรสนับสนุนเกษตรกร 13 ราย ตัดออก 2 ราย คือ ลำดับที่ 3 เกษตรกรรายนี้มีหนี้สินทั้ง
ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก. ซึ่งหนี้สินของ ส.ป.ก. เป็นหนี้ที่ค้างชำระเกินกำหนดและมีปัญหาในการเร่งรัด
ติดตามหนี้อยู่ในขณะนี้ และลำดับที่ 9 เกษตรกรรายนี้เป็นเกษตรกรเพิ่งได้รับการจัดที่ดินทำกิน
และมีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. อยู่เดิมเป็นจำนวนมาก

ส่วนเกษตรกรที่มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. รายอื่นนั้นเป็นหนี้สินเกี่ยวกับสินเชื่อทางการ
เกษตรที่ไม่ใช่การเลี้ยงโคนมมีการชำระหนี้สินตามสัญญาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะทางเกษตรกร
ลำดับที่ 8 มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. เป็นจำนวนมากแต่เป็นเกษตรกรที่ได้รับเลือกให้เป็น เกษตรกรดีเด่น
เป็นตัวอย่างอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินฯ

2.9 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้คืน ส.ป.ก.ตามโครงการนี้ เกษตรกรจะเริ่มมี
รายได้จากโครงการ ระหว่าง 79,350 บาท - 225,100 บาท รวมกับรายได้ในการเกษตรจากพื้นที่
ที่เหลือจากการทำแปลงหญ้าซึ่งเป็นไม้ผลและพืชไร่ รายละประมาณ 12,287 บาท และรายได้

นอกการเกษตรที่ใช้แรงงานที่เหลือจากการเลี้ยงโคนม รายละเอียดประมาณ 15,900 บาท หักค่าใช้จ่าย ในครัวเรือนรายละเอียด 33,364 บาท แล้ว เกษตรกรสามารถชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนให้ ส.ป.ก. ได้ในปีที่ 2 - 10 คิดเฉลี่ยชำระคืนได้ในอัตราร้อยละ 50 ของรายได้จากการเลี้ยงโคนม (ตารางที่ 6) และเกษตรกรยังมีเงินเหลือออมได้ในปีที่ 2 - 10 อยู่ระหว่าง 7,190 - 57,723 บาท (ตารางที่ 5)

2.10 วิธีการชำระหนี้คืน ส.ป.ก. และการชำระค่าน้ำนมให้กับเกษตรกรโครงการนี้เป็นโครงการร่วมมือกันระหว่างปศุสัตว์จังหวัด ส.ป.ก.จังหวัด และสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด จึงกำหนดให้เกษตรกรทุกรายต้องสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด และจัดทำข้อตกลงกับ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการทางการเงินโดย

(1) สหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด จะหักเงินเพื่อชำระให้กับ ส.ป.ก. โดยโอนผ่านบัญชีเงินฝาก ส.ป.ก. ทุก ๆ 15 วัน

(2) สหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด ชำระเงินส่วนที่เหลือเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแล้วให้เกษตรกรผ่านบัญชีเงินฝากของเกษตรกรทุก ๆ 15 วัน เช่นเดียวกับกรณี ส.ป.ก.

3. ความเห็น ส.ป.ก.

1. การวิเคราะห์ผลตอบแทนการเงินของโครงการมีอัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อการลงทุนมากกว่านี้ และอัตราผลตอบแทนของโครงการสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ในปัจจุบัน โครงการนี้จึงสามารถดำเนินการได้

2. จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สามารถควบคุม ติดตาม และประเมินผลให้เกิดประโยชน์ตามเป้าหมายได้ง่าย

3. การดำเนินการและการจัดการเกี่ยวกับโคนม ได้รับความร่วมมือจากปศุสัตว์จังหวัดและตลาดเกี่ยวกับน้ำนม ไม่มีปัญหา เนื่องจากสหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด เป็นผู้รับซื้อในราคาประกันเกษตรกรจะมีรายได้ที่แน่นอน

4. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ได้พิจารณารายละเอียดในการประชุมครั้งที่ 4/2544 วันที่ 7 สิงหาคม 2544 มีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

คำขอ

1. ขออนุมัติให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ต.ทุ่งขนาน ต.สะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี จำนวน 13 ราย กู้ยืมเงินเพื่อเลี้ยงโคนมรายละเอียด 205,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 2,665,000 บาท

2. เงื่อนไขโครงการ เป็นเงินกู้ระยะยาวกำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี ปลอดชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย 1 ปี

3. สำหรับวงเงินกู้ 205,000 บาท ตามข้อ 1 ให้ใช้หลักประกันการกู้ยืมด้วยการค้ำประกันร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมโดยมีเกษตรกรทั้ง 13 ราย ทำหนังสือรับรองผูกพันตนรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันต่อ ส.ป.ก. เมื่อผู้กู้รายใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังไม่ชำระหนี้ให้แล้วเสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความผิดอย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวจนเสร็จ (รายละเอียดตามรายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมที่แนบ)

ข้อพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียดโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเขาสอยดาว จ.จันทบุรี แล้วเห็นว่าเป็นโครงการค่อนข้างดี เพราะเป็นพื้นที่ที่ จ.จันทบุรีให้การสนับสนุนพื้นที่ดังกล่าวเป็นโครงการนำร่องอยู่แล้ว และมีกรมปศุสัตว์ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและสหกรณ์โคนมเขาสอยดาว จำกัด เป็นแหล่งรับซื้อน้ำนมดิบ การชำระเงินคืนกองทุนฯ ไม่มีปัญหา เนื่องจากสหกรณ์ฯ จะเป็นผู้หักเงินค่าน้ำนมของเกษตรกรและนำส่งเข้าบัญชีกองทุนฯ ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันปริมาณน้ำนมดิบในประเทศขาดแคลน การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร เพราะการเลี้ยงโคนมให้ผลตอบแทนสูงมาก แต่อย่างไรก็ตามคณะกรรมการยังมีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตหลายประการในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมที่ ส.ป.ก. เสนอได้แก่

1. เงินลงทุนสำหรับโครงการ ซึ่งตัวเลขที่วิเคราะห์นั้นยังไม่ปรากฏ 2 – 3 รายการ คือเรื่องอุปกรณ์การเลี้ยงโคนม เช่น ถังรีดน้ำนม และเรื่องอาหารของโคนมสาวในระยะแรกก่อนที่จะให้น้ำนม จึงเกรงว่าวงเงินที่เสนอไว้ 205,000 บาท น่าจะไม่เพียงพอ

2. ด้านรายได้ ซึ่งในการวิเคราะห์มีการคิดรายได้จากการรับจ้างนอกการเกษตรปีละประมาณ 28,000 บาท ซึ่งทางปฏิบัติเป็นไปได้ยาก เพราะการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทตลอดเวลา เกษตรกรคงไม่มีเวลาที่จะไปหารายได้โดยการรับจ้างนอกการเกษตร

3. เรื่องคุณลักษณะของพันธุ์โคนมที่จะให้การส่งเสริมนั้น ตามรายละเอียดโครงการเสนอว่า เป็นโคนมสาวลูกผสมพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเซียน หรือซิมเมนทอลนั้น เนื่องจากพันธุ์ซิมเมนทอลไม่มี จึงควรเป็นพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเซียนเพียงพันธุ์เดียว และสำหรับราคาโคนมที่เสนอไว้ในโครงการ

ตัวละ 28,000 บาท คิดว่าคงไม่สามารถจัดซื้อได้ เพราะในขณะนี้น้ำมันดิบในตลาดขาดแคลน จะส่งผลให้ราคาพันธบัตรโคมนจะสูงขึ้น ซึ่งปัจจุบันราคาจะประมาณตัวละ 32,000 – 35,000 บาท นอกจากนี้ยังดำเนินการที่ไม่ปรากฏ ได้แก่ ค่าฝึกอบรมเกษตรกรก่อนเริ่มลงทุนเลี้ยงโคมนซึ่งกรมปศุสัตว์จะต้องดำเนินการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรประมาณ 15 วันจะมีค่าใช้จ่ายคนละ 1,900 บาท ซึ่งเกษตรกรจะต้องถัวจ่ายจากเงินที่ขอกู้ยืม 205,000 บาท

4. การจัดหาโคมน ซึ่งตามข้อเสนอโครงการกำหนดให้ปศุสัตว์อำเภอ และ ส.ป.ก. จันทบุรี เป็นผู้ดำเนินการ และเกษตรกรเป็นผู้คัดเลือกเองนั้น ในทางปฏิบัติควรจะให้เกษตรกรเป็นผู้จัดหาโคมนเองโดยปศุสัตว์อำเภอ และ ส.ป.ก. จันทบุรีให้การสนับสนุนด้านวิชาการและให้คำแนะนำ ทั้งนี้ เพราะบทเรียนในอดีตที่ผ่านมาหลายโครงการที่ทางส่วนราชการเป็นผู้จัดหาพันธบัตรโคมน แต่ปรากฏว่าได้โคมนที่ไม่สมบูรณ์ กล่าวคือ โคมนไม่ชัดเจนและให้ผลผลิตน้อยเกษตรกรก็จะกล่าวโทษส่วนราชการ และไม่ยอมชำระหนี้สิน

5. ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกรจะเห็นว่า เกษตรกรมีรายได้ค่อนข้างสูงแต่ยังขาดประเด็นสำคัญในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคมน เช่น ค่าอาหาร และ ค่ายา ซึ่งไม่ปรากฏในด้านรายจ่าย ทั้งนี้ หากนำมาพิจารณาแล้วคาดว่าจะรายได้จะลดลง

6. จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 13 ราย อยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ตำบล สะตอ และตำบลทุ่งขนาน ซึ่งไม่ทราบว่าจะระยะทางห่างไกลกันหรือไม่ เพราะเกรงว่าจะมีปัญหาด้านการให้คำแนะนำแก่เกษตรกร และอาจมีปัญหาเรื่องการขนส่งน้ำมันดิบให้สหกรณ์ฯ ด้วย เพราะหากระยะทางไกลค่าขนส่งก็จะสูงขึ้นส่งผลให้รายได้ลดน้อยลง

7. ในเรื่องพื้นที่สำหรับทำแปลงหญ้า เกษตรกรบางรายมีที่ดินค่อนข้างน้อย เช่น 5 ไร่ 10 ไร่ ซึ่งจะมีปัญหาในอนาคตหากจำนวนโคมนมีเพิ่มมากขึ้น และนอกจากนี้การวิเคราะห์รายได้ในการเกษตรคำนวณไว้เท่ากันทุกปีตลอดโครงการ ซึ่งข้อเท็จจริงคงไม่เป็นเช่นนั้น เพราะในอนาคตเกษตรกรจะต้องลดพื้นที่เกษตรลงเพื่อปลูกแปลงหญ้ามากขึ้น จึงควรทบทวนการวิเคราะห์รายได้ในส่วนนี้ด้วย

8. จากการติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคมนเขาสอยดาวแล้ว เห็นว่า ค่อนข้างประสบผลสำเร็จเพราะปีที่ผ่านมาได้กำไร 3 ล้านบาท ซึ่งหากมีข้อตกลงให้สหกรณ์รับซื้อนม และหักเงินของเกษตรกรส่งให้กองทุนฯ เพื่อชำระหนี้ของเกษตรกรก็จะลดความเสี่ยงเรื่องเงินกู้

ได้ อีกประการหนึ่งขณะนี้ทราบว่าทางบริษัทฟร้อมอสต์จะให้สหกรณ์โคนมเขาสอยดาวเป็นตัวอย่างนำร่องในการผลิตน้ำนมที่มีคุณภาพ จึงเห็นว่าโครงการนี้น่าที่จะให้การสนับสนุน แต่เมื่อได้พิจารณารายละเอียดของโครงการแล้วเห็นว่า โครงการนี้คงจัดทำมาค่อนข้างนานแล้ว เพราะค่าใช้จ่ายที่เสนอขอบางรายการ เช่น ค่าเครื่องสูบน้ำ และเครื่องตัดหญ้า ปัจจุบันคงจัดซื้อไม่ได้เพราะราคาปรับสูงขึ้นแล้ว จึงเกรงว่าถ้าอนุมัติวงเงินรายละเอียด 205,000 บาท เพื่อเลี้ยงโคนมรายละเอียด 5 ตัว คงไม่สามารถดำเนินการได้ จึงควรเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้นอีกประการหนึ่งราคาน้ำนมดิบที่สหกรณ์ประกันในราคา 8.75 บาท/กก. ที่เสนอในโครงการนั้นเป็นราคาค่อนข้างเก่า เพราะปัจจุบันราคาประกันน้ำนมดิบจะประมาณ 10.50 บาท/กก. ซึ่งหากวิเคราะห์รายได้ที่ราคาน้ำนมดิบ 10.50 บาท/กก. เกษตรกรจะมีรายได้สูงขึ้นมาก และโดยที่ได้ทราบว่าปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่เขาสอยดาวให้ความสนใจ และแสดงความประสงค์จะเลี้ยงโคนมเพิ่มมากขึ้น ส.ป.ก. ควรเปิดโอกาสให้เกษตรกรเหล่านั้นได้เข้าร่วมโครงการโดยกู้เงินกองทุนฯ ดำเนินการก็จะเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกรในพื้นที่อย่างทั่วถึง เพราะพื้นที่เขาสอยดาวเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อีกทั้งปศุสัตว์อำเภอก็เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรด้วย

มติคณะกรรมการ อนุมัติในหลักการให้ดำเนินการตามที่ ส.ป.ก. เสนอทั้ง 3 ข้อ ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. รับข้อพิจารณาและข้อสังเกตของกรรมการแต่ละท่านไปพิจารณาประกอบการดำเนินงานด้วย โดยเฉพาะจำนวนเงินที่จะให้เกษตรกรกู้ยืมรายละเอียด 205,000 บาท จำนวน 13 ราย เป็นเงิน 2,665,000 บาท หาก ส.ป.ก. ยืนยันว่าสามารถดำเนินการได้ภายในวงเงินที่เสนอและจำนวนเกษตรกร 13 ราย ดังกล่าวก็ให้ถือว่าคณะกรรมการอนุมัติ แต่ถ้าหาก ส.ป.ก. มีการปรับเปลี่ยนวงเงินกู้ยืมสูงขึ้น และจำนวนเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้นก็ให้จัดทำรายละเอียดและนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาทบทวนรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

เรื่องที่ 3.5 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการโครงการตัวอย่างให้เกษตรกรเข้าซื้อที่ดินของรัฐ

ฝ่ายเลขานุการขอถอนเรื่องออกจากวาระการประชุม เนื่องจากต้องมีการทบทวนรายละเอียดบางประเด็นก่อน

มติคณะกรรมการ อนุมัติให้ฝ่ายเลขานุการถอนเรื่องได้ตามที่เสนอ

เรื่องที่ 3.6 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อก่อสร้างถนนในเขตปฏิรูปที่ดินป่าอมก๋อย พื้นที่ไล่ไม่้อ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ประสานงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้ดำเนินการประกาศพื้นที่รกร้างว่างเปล่าไล่ไม่้อ หมู่ที่ 2 บ้านยางเปาใต้ และหมู่ที่ 4 บ้านยางเปาเหนือ ตำบลอมก๋อย อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อจัดสรรที่ดินให้กับราษฎรอย่างเป็นระบบ และถูกต้องตามกฎหมายตามแผนงานโครงการอนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ป่าอมก๋อยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และเขตต้นน้ำลำธารโดยได้รับมอบหมายจากกองทัพอากาศที่ 3 เพื่อถวายเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ 60 พรรษา

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลอมก๋อย อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน โดยได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 110 ตอนที่ 133 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536 ส.ป.ก. ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดพื้นที่ในลักษณะปูผังแบ่งแปลง แปลงละประมาณ 10 ไร่ พร้อมกันนี้ ส.ป.ก. เชียงใหม่ ได้ร่วมกับอำเภอมก๋อย ดำเนินการรับสมัครและทำการคัดเลือกเกษตรกรชาวเขา ที่อยู่อาศัยอยู่ในบริเวณเขตต้นน้ำลำธารบ้านพะอ้น บ้านห้วยหมี่ บ้านขุนตื้น บ้านยองแหละ บ้านวังบีเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ซึ่งต้องมีการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะปัจจัยเรื่องน้ำกินน้ำใช้ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และเส้นทางคมนาคมเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ได้ และมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพเป็นการป้องกันมิให้เกษตรกรชาวเขาอพยพกลับขึ้นไปอาศัยในเขตต้นน้ำลำธารเหมือนเดิม

ส.ป.ก. ได้ดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน (คพป.) ภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร (ASPL) เป็นการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาระบบส่งน้ำและปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 5 จังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินป่าอมก๋อย พื้นที่ไล่ไม่้อ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดแผนงานก่อสร้างระบบส่งน้ำด้วยท่อ เนื้อที่ 2,360 ไร่ ได้มีการออกแบบแปลนและทำการสำรวจรังวัดแบ่งแปลงทั้งพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่อยู่อาศัยแล้ว เมื่อปี พ.ศ.2541 โดย

การแบ่งแปลงพื้นที่เกษตรกรรม แปลงละ 5 ไร่ จำนวน 397 แปลง เนื้อที่ประมาณ 2,159-1-40 ไร่ แปลงที่อยู่อาศัยแปลงละ 2 งาน จำนวน 400 แปลง เนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ พร้อมทั้งได้สำรวจออกแบบงานก่อสร้างถนนสายหลักและสายซอยในพื้นที่แปลงเกษตรกรรม และพื้นที่แปลงที่อยู่อาศัย

การก่อสร้างถนนสายซอยในพื้นที่แปลงเกษตรกรรม จำนวน 19 สาย ระยะทาง 11.486 กม. ได้รับงบประมาณวงเงิน 3,711,100 บาท ในปี 2544 แล้ว ส่วนการก่อสร้างถนนสายหลักและสายซอยในพื้นที่แปลงอยู่อาศัย จำนวน 14 สาย ระยะทาง 6.169 กม. กองวิศวกรรม ส.ป.ก. ได้สำรวจออกแบบเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ขาดงบประมาณในการก่อสร้าง และไม่สามารถใช้งบประมาณเงินกู้ในการก่อสร้างถนนได้ จึงขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในลักษณะยืมขาด จำนวนทั้งสิ้น 2,498,000 บาท โดย ส.ป.ก. เป็นผู้ดำเนินการเอง ดังนี้

1. งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลัก สายที่ 1 (ผิวจราจรกว้าง 8.00 ม.) ระยะทาง 0.966 กม. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง 527,326.91 บาท
 2. งานก่อสร้างถนนลูกรังสายซอย สายที่ 2 – 14 รวม 13 สาย (ผิวจราจรกว้าง 4.00 ม.) ระยะทางรวม 5.203 กม. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง 1,621,629.15 บาท
 3. ค่าอำนวยการ รวม 349,987.58 บาท
- รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 2,498,943.64 บาท ขอใช้รวม 2,498,000 บาท
- รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1 ที่แนบในวาระการประชุม

2. ความเห็นของ ส.ป.ก.

2.1 พื้นที่ปฏิรูปที่ดินปอหมก้อย พื้นที่ไล่ไม่้อ อำเภอมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร (ASPL) เป็นการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาระบบส่งน้ำและปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตร ได้กำหนดแผนงานก่อสร้างระบบส่งน้ำด้วยท่อ เนื้อที่ 2,360 ไร่ และได้แบ่งแปลงพื้นที่เกษตรกรรม และแปลงที่อยู่อาศัยพร้อมทั้งสำรวจออกแบบงานก่อสร้างถนนสายหลักและสายซอยในพื้นที่โดยกองวิศวกรรม ส.ป.ก. เรียบร้อยแล้ว

2.2 การก่อสร้างถนนสายหลัก และสายซอย จำนวน 14 สาย ระยะทาง 6.169 กม. ในพื้นที่อยู่อาศัยเป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งเน้นเฉพาะการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตร และเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีเส้นทางคมนาคมสำหรับการลำเลียงพืชผล และการสัญจร ทำให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพการเกษตรและใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ได้วิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการก่อสร้างถนนสายหลัก และถนนสายซอยภายในหมู่บ้าน จำนวน 14 สาย ระยะทางรวม 6.169 กม.แล้ว เห็นควรให้คณะกรรมการฯ พิจารณายกเงิน 2,498,000 บาท รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2 ที่แนบในวาระการประชุม

2.4 การอนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามโครงการจ่ายขาดวงเงินเกินกว่า 500,000 บาท เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2536 ข้อ 13 วรรคสอง ซึ่งระเบียบฯ ข้อ 13 กำหนดไว้ ดังนี้

“โครงการดังต่อไปนี้ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

- (1) โครงการที่มีการกู้ยืมไม่เกิน 1,000,000 บาท
- (2) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน 500,000 บาท
- (3) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการมีมติกำหนด

กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย”

3. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2544 วันที่ 3 สิงหาคม 2544 มีมติเห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

4. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนสายหลัก และถนนสายซอยภายในหมู่บ้าน จำนวน 14 สาย ระยะทางรวม 6.169 กม. ในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ป่าอมก๋อย พื้นที่โล๊ะไม้้อ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะจ่ายขาดวงเงิน 2,498,000 บาท ดำเนินการโดย ส.ป.ก. ระยะเวลาดำเนินการ 60 วัน (กันยายน 2544 - ตุลาคม 2544) ทั้งนี้ ให้ใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ปี 2544 รายการที่ 3.4 งบจ่ายขาดอื่น ๆ วงเงิน 12.95 ล้านบาท

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ

การขอใช้เงินกองทุนเพื่อก่อสร้างถนนสายหลัก และสายซอยที่ ส.ป.ก. เสนอนั้นมีความจำเป็นและเร่งด่วนมากน้อยเพียงใด เหตุใดจึงไม่ขอใช้จ่ายจากงบประมาณปกติ เพราะเหลือเวลาประมาณ 2 เดือน ก็จะสิ้นปีงบประมาณ 2544

คำชี้แจงของฝ่ายเลขานุการ

เลขานุการคณะกรรมการได้ชี้แจงว่า ภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างภาคเกษตร (ASPL) ที่ ส.ป.ก. รับมาดำเนินการมีอยู่ 5 จังหวัด ซึ่งรวมพื้นที่ที่เสนอในครั้งนี้ด้วย โดยเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน และพัฒนาระบบส่งน้ำด้วยท่อ ซึ่งงานดังกล่าวได้ล่าช้ามาประมาณ 6 เดือน การออกแบบงานต่าง ๆ เสร็จแล้ว แต่การที่จะวางระบบท่อผ่านพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรต่อเชื่อมเข้าพื้นที่ของตน นั้น ส.ป.ก. จะต้องจัดทำถนนสายหลัก และสายซอยให้เสร็จสิ้นก่อน ดังนั้นงานถนนจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนประกอบกับในปี 2545 ส.ป.ก. มิได้ตั้งงบประมาณรองรับไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องขอใช้เงินเพื่อเร่งดำเนินงานให้ทันภายใน ปี 2544 เพื่อที่เกษตรกรจะสามารถใช้น้ำทำการเกษตรได้ตามแผนงานโดยเร็ว ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ ส.ป.ก. เร่งรัดงานพัฒนาพื้นที่นี้โดยเร็วด้วย

มติคณะกรรมการ อนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนสายหลัก และถนนสายซอยภายในหมู่บ้าน จำนวน 14 สาย ระยะทางรวม 6.169 กม. ในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ป่าอมก๋อย พื้นที่โล๊ะไม้้อ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะจ่ายขาด วงเงิน 2,498,000 บาท (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารการวิเคราะห์ที่แนบในวาระการประชุม)

ดำเนินการโดย ส.ป.ก. ระยะเวลาดำเนินการ 60 วัน (กันยายน 2544 – ตุลาคม 2544)

ทั้งนี้ ให้ใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ปี 2544 รายการที่ 3.4 งบจ่ายขาดอื่น ๆ วงเงิน 12.95 ล้านบาท

เรื่อง 3.7 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ศึกษาเพื่อวางกรอบแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

1. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 4 กำหนดให้การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหมายความว่าความรวมถึงกิจกรรมการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการและได้เริ่มต้นดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่อยู่อาศัยอย่างจริงจังเมื่อได้จัดทำโครงการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้รับเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank – ADB) และภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร (Agricultural Sector Program Loan - ASPL) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกษตรกรและราษฎรที่อยู่อาศัยในชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินได้มีสิทธิในที่ดินโดยถูกต้องตามกฎหมายซึ่งจะทำให้เกษตรกร และราษฎรเหล่านั้นมีความมั่นคงในที่ดิน สามารถนำไปสู่ความมั่นใจในการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ต่อไป

การพิจารณาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ และสังคม จะเห็นว่าการดำเนินงานในชุมชนเฉพาะเพียงการให้สิทธิแก่ราษฎรและเกษตรกรนั้นยังไม่เพียงพอ เนื่องจากชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การลดขนาดหรือการขยายตัวของชุมชนขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเติบโตหรือปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร และสภาพชุมชนที่อยู่ใกล้พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว ดังนั้น การพิจารณาทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้เห็นถึงความจำเป็นประการหนึ่งว่าหาก ส.ป.ก. ไม่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ การจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินจะทำให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจนยากที่จะเข้าใจ หรือยากต่อการจัดการที่จะทำให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม การศึกษาประมวลข้อมูลชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อจะ

ได้วิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้ ส.ป.ก. สามารถเข้าใจถึงสภาพของชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินสามารถกำหนดกิจกรรมและการจัดทำแผนแม่บทเพื่อให้เกิดชุมชนที่มีความเข้มแข็งสามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพื้นที่ของ ส.ป.ก. ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย อย่างไรก็ตามเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับ ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านของชุมชนและการพัฒนาชุมชนให้เหมาะสม จึงเห็นควรจัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เข้ามาช่วยจัดทำกรอบแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการจัดทำกรอบนี้ให้มีการศึกษาและทดลองจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจะเป็นตัวแทนจากภาคต่าง ๆ 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยการศึกษาผังชุมชนดังกล่าวครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเป็นพื้นที่นำร่องที่เห็นเป็นรูปธรรมในการศึกษา และจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนทั่วประเทศอีกครั้งหนึ่ง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน 4 ชุมชนที่คัดเลือกเป็นตัวแทนของภาคต่าง ๆ 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อจัดทำเป็นกรอบการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

2.2 เพื่อทำการนำร่องวางแผนแม่บทพัฒนาชุมชนในพื้นที่ 4 ชุมชน ซึ่งเป็นตัวแทนของภาค โดยให้มีพื้นฐานจากการริเริ่มของชุมชนตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนนั้น

3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 ส.ป.ก. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 77 (1)

3.2 ที่ปรึกษาจะต้องทำหน้าที่ในการ

(1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน จัดแบ่งกลุ่มของชุมชนให้สามารถเข้าใจได้ถึงความต่างในเรื่องเศรษฐกิจและสังคม

(2) ประมวลข้อมูลเพื่อจัดทำกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

(3) จัดทำผังชุมชนในพื้นที่นาร่อง 4 พื้นที่ ซึ่งเป็นตัวแทนของ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและกรอบแนวคิดที่เสนอ และทำให้เห็นรูปแบบที่จะจัดทำเป็นโครงการวางผังแม่บทพัฒนาชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินในขอบเขตระดับประเทศได้และยื่นข้อเสนอโครงการ และรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเสนอราคาจ้าง ให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลงพิจารณา

3.3 คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลงพิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดข้อเสนอโครงการของสถาบันการศึกษา แล้วนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ เพื่อพิจารณารายละเอียดข้อเสนอโครงการ

4. ความเห็นของ ส.ป.ก.

4.1 เห็นควรอนุมัติหลักการให้มีการจัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีประสบการณ์ในเรื่องด้านชุมชนและการพัฒนาชุมชนให้เหมาะสม เข้ามาช่วยจัดทำกรอบแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการจัดทำกรอบให้มีการศึกษาและทดลองจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจะเป็นตัวแทนจากภาคต่าง ๆ 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมงบจ่ายขาด วงเงิน 5.00 ล้านบาท

4.2 เห็นควรมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้พิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาใช้ระยะเวลาการศึกษาไม่ควรเกิน 12 เดือน

5. ประเด็นที่เสนอขอ

5.1 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จ้างทำการศึกษาเพื่อวางกรอบแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน วงเงิน 5.00 ล้านบาท

5.2 ขออนุมัติให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้พิจารณาอนุมัติในรายละเอียดของโครงการ

มติคณะกรรมการ 1. อนุมัติหลักการให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จ้างทำการศึกษาเพื่อวางกรอบแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน วงเงิน 5 ล้านบาท

2. อนุมัติมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้พิจารณาอนุมัติในรายละเอียดของโครงการ

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตดังนี้

1. เรื่องระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ 12 เดือน เป็นระยะเวลาที่นานเกินไป ควรกำหนดไม่เกิน 6 เดือน เพื่อที่จะได้ทราบผลโดยเร็ว
2. ควรเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาในส่วนภูมิภาคที่มีความชำนาญในแต่ละพื้นที่ได้มีโอกาสเสนอรายละเอียดเพื่อที่จะได้ทราบศักยภาพของแต่ละพื้นที่ได้มากขึ้น

เรื่องที่ 3.8 การแก้ไขปัญหากันเขตปฏิรูปที่ดินที่ประกาศเป็นเขตอำเภอหรือตำบลของ คณะกรรมการเพื่อพิจารณากันเขตที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์ จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน

เรื่องเดิม

ในการประชุม คปท. ครั้งที่ 4/2542 เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2542 ส.ป.ก.ได้เสนอเรื่อง การขอปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินโดยได้กันพื้นที่ของนายใช้ อัมพวานันท์ ซึ่งร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ไม่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ร้องทุกข์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รอนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้ดำเนินการวินิจฉัยและข้อสังเกตของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่เกี่ยวกับ ส.ป.ก. ดังนี้

1. ให้ดำเนินการตรา พ.ร.ฎ.กันเขตที่ดินที่ผู้ร้องทุกข์ครอบครองออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน
2. ที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินที่ประกาศเป็นอำเภอ หรือตำบล ซึ่งต้องห้ามมิให้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิ หากผู้ถือครองไม่มี ส.ค.1 หรือใบแจ้งตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หาก ส.ป.ก.ไม่มีความประสงค์จะดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ย่อมเป็นการสมควรที่กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส.ป.ก.) จะได้ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณากันเขตที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อที่กรมที่ดินจะได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิแก่ราษฎรผู้มีสิทธิในที่ดินตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

พร้อมนี้ ส.ป.ก. ได้เสนอคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 544/2542 สั่ง ณ วันที่ 14 มิถุนายน 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากันเขตที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน และมีการประชุมครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2542 และที่ประชุม คปท. มีมติให้จัดทำเป็นคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลการดำเนินการของ ส.ป.ก.

1. มี พ.ร.ฎ.กันเขตที่ดินของนายใช้ อัมพวานันท์ ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543

2. ส.ป.ก. ได้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 594/2542 สั่ง ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากันเขตที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน

3. คณะกรรมการกันเขตฯ ได้ประชุมพิจารณา ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2543 และครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาพื้นที่ที่ ส.ป.ก.จะคงไว้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ได้แก่ พื้นที่ที่ ส.ป.ก.สามารถนำมาปฏิรูปที่ดินได้ตามกฎหมาย คือ

3.1 ที่ดินเอกชน ที่ ส.ป.ก.สามารถจัดซื้อเพื่อนำมาจัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อได้

3.2 ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน

3.3 ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

3.4 ที่รกร้างว่างเปล่าที่อยู่นอกเขตป่าไม้ถาวร ที่มีเนื้อที่เกินกว่า 1,000 ไร่ เหมาะสมแก่การเกษตร และไม่เป็นเขตเทศบาล สุขาภิบาล หรือแหล่งความเจริญอื่นๆ และบริเวณที่สามารถขยายเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

3.5 ที่ป่าสงวนแห่งชาติ

4. ต่อมาประธานคณะกรรมการกันเขตฯ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.(นายวรเวทย์ อารังญลักษณ์) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส.ป.ก. จึงได้แก้ไขคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 594/2542 โดยมีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 223/2544 สั่ง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544 แก้ไขประธานคณะกรรมการกันเขตฯ เป็นรองเลขาธิการ ส.ป.ก.(นายฉันทลักษณ์ บุศยอังกูร)

5. มีการประชุมครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2544 ซึ่งที่ประชุมมีมติ ดังนี้

5.1 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการกันเขตฯ ครั้งที่ 2/2543 โดยแก้ไขหลักเกณฑ์ในข้อ 3.3 ว่าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะให้มีขนาดเนื้อที่ตามข้อ 3.4 ที่มีเนื้อที่เกินกว่า 1,000 ไร่ เหมาะสมแก่การเกษตร และหลักเกณฑ์ใน

ข้อ 3.5 ที่ป่าสงวนแห่งชาติโดยให้รวมเขตป่าไม้ถาวรด้วย เพราะไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ ทั้งนี้ เพื่อที่ ส.ป.ก.ไม่ต้องกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใหม่เมื่อคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมีมติให้มอบที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ ส.ป.ก.นำมาปฏิรูปที่ดิน

5.2 สำหรับปัญหาข้อร้องเรียนของจังหวัด ได้กำหนดให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีความเร่งด่วน โดยให้ยึดหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกั้นเขตฯ กำหนด ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อำเภอเมือง อำเภอปักธงชัย อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา (รวมอำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งแยกจากอำเภอปักธงชัยด้วย) และอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

5.3 สำหรับกรณีเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน เช่น กลุ่มเรียกร้อง กลุ่มสมัชชาฯ กลุ่มสหพันธ์ฯ ส.ป.ก. สามารถนำมาพิจารณาดำเนินการเป็นลำดับต้นได้

ความเห็น ส.ป.ก.

เห็นควรดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกั้นเขตฯ ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2544 ในการปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อำเภอเมือง อำเภอปักธงชัย อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา (รวมอำเภอวังน้ำเขียวซึ่งแยกจากอำเภอปักธงชัยด้วย) และอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

คำขอ

ขอความเห็นชอบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกั้นเขตฯ กำหนด และอนุมัติดำเนินการปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อำเภอเมือง อำเภอปักธงชัย อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา (รวมอำเภอวังน้ำเขียวซึ่งแยกจากอำเภอปักธงชัยด้วย) และอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียดของปัญหาการกั้นเขตปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งหลักเกณฑ์การกั้นเขตที่คณะกรรมการเพื่อพิจารณากันเขตที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งตามคำสั่งที่ 594/2542 สั่ง ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2542 และคำสั่งที่ 223/2542 สั่ง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544 แล้วมีมติดังนี้ เห็นชอบในหลักการการกั้นเขตที่ดินที่ ส.ป.ก.ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อที่กรมที่ดินจะได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิแก่ราษฎรผู้มีสิทธิในที่ดินตามอำนาจ

หน้าที่ต่อไป โดยมอบหมายให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้พิจารณากลับกรอง ข้อมูลรายละเอียดและเหตุผลในเบื้องต้นเป็นกรณี ๆ ไป และเมื่อ คปจ.ได้ข้อยุติแล้วให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

เรื่องที่ 3.9 มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง (บางส่วน) ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อใช้ก่อสร้างเป็น วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์

ข้อเท็จจริง

1. ส.ป.ก.เพชรบูรณ์ ได้มีหนังสือที่ พช 0014/1486 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2543 แจ้ง ส.ป.ก. ขอให้พิจารณาว่า มีความประสงค์จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรังมาดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินหรือไม่ และจะขัดข้องหรือไม่ถ้าจะให้มหาวิทยาลัยนเรศวรไปใช้ประโยชน์ในการก่อสร้าง มหาวิทยาลัย
2. พื้นที่สาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง เดิมใช้ประโยชน์เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ได้ประกาศ สงวนหวงห้ามและนำขึ้นทะเบียนไว้เป็นที่สาธารณประโยชน์ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2469 โดยมี หลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พช 0032 ออกให้ ณ วันที่ 29 กันยายน 2536 เนื้อที่ทั้งแปลงประมาณ 908-3-94 ไร่ และอยู่ในระหว่างดำเนินการเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื้อที่ประมาณ 576-3-16 ไร่ ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันโดยพื้นที่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อออก หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของแปลงที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่ดิน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลดงขุย อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตาม พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแต่อยู่นอกเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นนิติบุคคลมีฐานะเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัย ตามพระราช บัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2533 ขอใช้ที่ดินแปลงที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พช 0032 (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ 482-0-73 ไร่ และแปลงที่อยู่ในระหว่างดำเนินการเพื่อออกหนังสือ สำคัญสำหรับที่หลวง เนื้อที่ประมาณ 576-3-16 ไร่ รวม 2 แปลง เนื้อที่ประมาณ 1,058-3-89 ไร่ เพื่อ ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างเป็นวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์

สภาพที่ดินสาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง ทั้ง 2 แปลง มีสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็น ดินลูกรัง สูงๆ ต่ำๆ เป็นป่าละเมาะ มีต้นไม้หลายชนิดอยู่ทั่วไป มีถนนลูกรัง ถนนลาดยาง และถนนคอนกรีต ใน แปลงที่ดิน

3. องค์การบริหารส่วนตำบลดงขุย ได้รายงานอำเภอชนแดนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้พิจารณาแล้วมีมติว่าที่สาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง ในปัจจุบันพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้ว สภาพที่ดิน ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นควรให้มหาวิทยาลัยนเรศวรใช้ประโยชน์ในที่ดิน ตามหนังสือที่ พช 71201/96 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2544

4. อำเภอชนแดน มีความเห็นว่าที่สาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้ว เห็นควรให้มหาวิทยาลัยนเรศวรใช้ประโยชน์ในที่ดิน ตามหนังสือที่ พช 0518/1010 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2544 และจังหวัดเพชรบูรณ์ เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้ความเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 มาตรา 26(1) บัญญัติว่า

มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(1) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนโดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก.มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

2. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่าเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการ หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพราะพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินฯ เป็นกฎหมายที่ให้

อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่พระราชกฤษฎีกากำหนดแต่ไม่มีผลเป็น การลบล้างอำนาจ ที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่น

3. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุม ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการนำ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและมีมติในเรื่องการไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูก ถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป ดังนี้ “ ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นที่ สาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย หรือไม่เหมาะสมกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้นำเสนอ คปก.พิจารณาว่าไม่ประสงค์จะ ใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป ”

4. ส.ป.ก.ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องการแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณ ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป ตามมติ คปก. ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 โดยผู้ขอใช้จะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และได้ มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าพลเมือง ได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาจาก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยให้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบข้อ เท็จจริงในการใช้ประโยชน์ร่วมกันของพลเมือง ความเหมาะสมของที่ดิน ความเห็นของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อที่ ส.ป.ก.จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป

5. ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ (คปจ. เพชรบูรณ์) ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2544 เห็นว่าที่สาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง ในส่วนที่ดินบริเวณ ที่มหาวิทยาลัยนเรศวรขอใช้ ไม่เหมาะสมต่อการนำมาปฏิรูปที่ดิน จึงมีมติเห็นชอบว่าไม่ประสงค์จะใช้ ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

ข้อพิจารณา.

1. ที่ดินสาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรัง ได้มีความเห็นสอดคล้องกันขององค์การ บริหารส่วนตำบลลงซำ อำเภอนนแดน และจังหวัดเพชรบูรณ์ ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน แล้ว ซึ่งมีผล เป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินฯโดยผลของพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินท้องที่อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

2. สภาพที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์โคกป่าเต็งรัง สภาพเป็นป่าละเมาะ ลักษณะเป็นดินลูกรัง จึงมีความไม่เหมาะสมต่อการนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในสวนภูมิภาค จึงเห็นควรสนับสนุนให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวเป็นสถานที่ก่อสร้างเป็นวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์

ส.ป.ก. ได้นำเรื่องการใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัยนเรศวรนำเสนอ คปก. พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2544 ซึ่งที่ประชุมมีมติให้นำเรื่องการใช้ที่ดินดังกล่าว เสนอคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณา และประธาน คปก. ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้ โดยจะเดินทางไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ด้วยตนเอง ซึ่งประธานฯ และเลขาธิการ ส.ป.ก. ได้เดินทางไปตรวจสอบพื้นที่และชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ในเรื่องของขั้นตอนการพิจารณาให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2544

คำขอ

ส.ป.ก. ได้นำคำขอของมหาวิทยาลัยนเรศวร ขอให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์โคกป่าเต็งรัง (บางส่วน) เสนอคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 และได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์โคกป่าเต็งรัง (บางส่วน) เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับให้มหาวิทยาลัยนเรศวรใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างเป็นวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์

1. เห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงขุย อำเภอชนแดนและจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เห็นสอดคล้องกันว่าที่ดินสาธารณะประโยชน์โคกป่าเต็งรัง (บางส่วน) บริเวณพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอใช้ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว จึงถอนสภาพการเป็นที่สาธารณะดังกล่าวโดยผลของมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

2. ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์โคกป่าเต็งรังเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปเป็นบางส่วน เฉพาะบริเวณพื้นที่แปลง หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พท 0032 (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ 482-0-73 ไร่ และบริเวณพื้นที่แปลงที่อยู่ในระหว่างดำเนินการเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื้อที่ประมาณ 576-3-16 ไร่ รวม 2 แปลง เนื้อที่ประมาณ 1,058-3-89 ไร่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับให้มหาวิทยาลัยนเรศวรใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างเป็นวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์

ประธานได้กล่าวว่า หลังจากที่เรื่องนี้ได้มีการนำเสนอ คปท. มาครั้งหนึ่งแล้วก็ได้นัดหมายเลขาธิการ ส.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเดินทางไปดูรายละเอียดของพื้นที่ พร้อมทั้งได้หารือกับผู้ว่าราชการจังหวัด นักการเมืองในพื้นที่ คณาจารย์ซึ่งเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งสรุปผลการหารือได้ว่า ส.ป.ท. ให้ความสนใจที่มหาวิทยาลัยนเรศวรยื่นคำขอใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าว แต่การที่จะพิจารณาในเรื่องนี้จะต้องมีความชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

1. โครงการที่มหาวิทยาลัยนเรศวรเสนอมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติหรือไม่
2. โครงการที่มหาวิทยาลัยนเรศวรเสนอมีความเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมอย่างไร
3. โครงการที่มหาวิทยาลัยนเรศวรเสนอมีแผนในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

ทั้งนี้เพราะที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไปค่อนข้างจะหายาก และการที่มหาวิทยาลัยนเรศวรยื่นขอใช้ที่ดินเป็นจำนวนมาก คือ 1,000 ไร่เศษ การพิจารณาจึงต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนว่าหากมีการอนุญาตจะอนุญาตด้วยสาเหตุใด อีกประการหนึ่งคือมีการถามว่ามหาวิทยาลัยนเรศวรมีแผนที่จะออกนอกกระบวนราชการอยู่แล้วจะมีแนวทางบริหารจัดการอย่างไรจะแตกต่างจากกฎหมายของรัฐหรือไม่ ซึ่งรายละเอียดเหล่านี้มีผลต่อการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย จึงขอให้ผู้แทนมหาวิทยาลัยนเรศวรจัดทำข้อมูลยืนยันแผนงานของมหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อชี้แจงต่อ คปท. ต่อไป

ผู้แทนมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ชี้แจงความเป็นมาของการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างเป็นวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์ว่า สืบเนื่องจากประชาชนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ได้แสดงความประสงค์ขอให้มหาวิทยาลัยนเรศวรจัดตั้งวิทยาเขตในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งได้มีการดำเนินการพิจารณาและจัดหาพื้นที่หลายแห่ง จนในที่สุดก็ได้ข้อสรุปในที่ดินที่สาธารณประโยชน์โคกป่าเต็งรังตามที่เสนอ และทางมหาวิทยาลัยนเรศวรได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นวิทยาเขตได้ในที่ดินแปลงดังกล่าวและได้รับอนุมัติเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณให้ จำนวน 1,300,000 บาท เพื่อให้มหาวิทยาลัยนเรศวรไปดำเนินการจัดทำแผนแม่บท (Master Plan) ซึ่งขณะนั้นได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา และคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบในแผนแม่บทของมหาวิทยาลัยนเรศวรโดยปรับวงเงินการลงทุนให้อยู่ในกรอบประมาณ 500 ล้านบาท โดยจะประกอบด้วยอาคารเรียน อาคารบริหาร อาคารปฏิบัติการ อาคารที่พักนักศึกษา ที่พักบุคลากร ที่สำหรับกีฬา นอกจากนี้บางส่วนจะเป็นเรื่องของแผนการอนุรักษ์และการวิจัยโดยเฉพาะ

สาขาที่จะเปิดสอนจะมีการเน้นด้านการเกษตรและสังคม ส่วนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นบางสาขาวิชา โดยได้มีการนำไปจัดทำประชาพิจารณ์สำหรับวิชาที่จะเปิดสอนแล้วเมื่อตอนที่จัดทำแผนแม่บทและในปี 2543 รัฐบาลโดยทบวงมหาวิทยาลัยได้ตั้งงบประมาณ 80 ล้านบาท เพื่อจัดสรรให้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่จะขยายวิทยาเขตซึ่งมหาวิทยาลัยนเรศวรได้รับจัดสรรสำหรับวิทยาเขตนี้ด้วย จำนวน 7.2 ล้านบาท ซึ่งต่อมามีปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้อยู่ 2 ประการ คือ

1. ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน

2. ต้องนำมาจัดทำแผนผังการใช้ที่ดิน (Mapping) ให้เรียบร้อย ในขณะนี้ทางทบวงมหาวิทยาลัยกับสภาการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรได้พิจารณาจัดจ้างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อจัดทำแผนผังการใช้ที่ดิน ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 9 เดือน จึงจะเสร็จสมบูรณ์ ขณะนี้ได้ดำเนินการมาแล้วประมาณ 3 – 4 เดือน และหลังจากการจัดทำแผนผังการใช้ที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้วจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป สำหรับเงินที่ได้รับจัดสรรมานั้นได้ขอหักข้ามปีมา 1 ปี แล้ว จึงต้องนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นของมหาวิทยาลัยนเรศวรต่อไป และหากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแล้วจะได้ขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะได้ในปีงบประมาณ 2546 เป็นปีแรก

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียดขอข้อมูลและคำชี้แจงของผู้แทนมหาวิทยาลัยนเรศวรแล้ว มีความเห็นว่าโดยหลักการแล้วคณะกรรมการเห็นด้วยในการสนับสนุนด้านการศึกษา แต่เนื่องจากการพิจารณารายละเอียดยังมีประเด็นที่ยังไม่มีความชัดเจนในหลายประการ เช่น

1. จำนวนเนื้อที่ที่จะให้ทั้งหมด หรือแบ่งระยะให้ตามความจำเป็นของการใช้
2. การที่มหาวิทยาลัยนเรศวรมีแผน ที่จะออกนอกระบบตามนโยบายรัฐบาลจะมีหลักประกันเกี่ยวกับการบริหารจัดการอย่างไรกับที่ดินที่ได้รับอนุญาต
3. ขณะนี้การทำแผนผังการใช้ที่ดินยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และคณะรัฐมนตรีก็ยังไม่ได้มีการอนุมัติ ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรยังไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการในปี 2545 ได้ ซึ่งอย่างเร็วที่สุดก็ต้องดำเนินการในปี 2546

ดังนั้นคณะกรรมการเห็นว่ายังมีเวลาที่ คปท. จะได้พิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ที่ยังไม่มีความไม่ชัดเจนได้เพิ่มมากขึ้น จึงมีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อพิจารณาทบทวนรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ที่ยังไม่ชัดเจนก่อน และนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

เรื่อง 3.10 นางสาววิภาสรา สุวรรณเนกซ์ ขอรับความยินยอมในการนำ ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือ ที่ สฎ 0014/465 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2542 ส่งคำขอรับความยินยอมในการทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นของนางสาววิภาสรา สุวรรณเนกซ์ คำขอเลขที่ 1/2542 ลงวันที่ 22 มกราคม 2542 เพื่อขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อนำไปขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ยิปซัมต่อกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าทุ่งรัง ควบเสียด บกไก่อฟ้า และคลองกงซัง หมู่ที่ 4 ตำบลปารวณ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระวาง ส.ป.ก. กลุ่มที่ 5680 แปลงเลขที่ 1 เนื้อที่ 119-0-07 ไร่, กลุ่มที่ 3722 แปลงเลขที่ 4 เนื้อที่ 2-1-28 ไร่, กลุ่มที่ 3723 แปลงเลขที่ 27 เนื้อที่ 3-0-52 ไร่, กลุ่มที่ 3723 แปลงเลขที่ 28 เนื้อที่ 1-1-29 ไร่, กลุ่มที่ 3727 แปลงเลขที่ 14 เนื้อที่ 0-0-32 ไร่ และกลุ่มที่ 3738 แปลงเลขที่ 21 เนื้อที่ 2-2-97 ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ 128-2-45 ไร่ มีกำหนดระยะเวลา 25 ปี ตามอายุประทานบัตร

ข้อเท็จจริง

ที่ตั้งที่ดิน ที่ดินที่นางสาววิภาสรา ขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ (ส.ป.ก.4-104) เลขที่ 1/2542 ลงวันที่ 22 มกราคม 2542 คำขอประทานบัตร ที่ 6/2536 ลงวันที่ 28 เมษายน 2536 อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าทุ่งรัง ควบเสียด บกไก่อฟ้า และคลองกงซัง หมู่ที่ 4 ตำบลปารวณ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2537 กรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการกับพื้นที่ที่จะต้องกันคืนกรมป่าไม้ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ.2538

สภาพทางธรณีวิทยา จากรายงาน แผนผังโครงการทำเหมืองแร่ยิปซัมซึ่งได้รับการตรวจสอบจากกรมทรัพยากรธรณี บริเวณที่ขอใช้จากการสำรวจธรณีวิทยาและการเจาะสำรวจ พบว่าเป็นแหล่งแร่ยิปซัม และมีปริมาณสำรองของแหล่งแร่ยิปซัม

สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่ นางสาววิภาสรา ขอรับความยินยอมเป็นพื้นที่ราบ ไม่มีสภาพเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและไม่เป็นบริเวณที่มีวัตถุอันตรายอันควรรักษาไว้ พื้นที่มีสภาพเป็นบริเวณแหล่งแร่ยิปซัม โดยสมควรใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติมากกว่านำมาใช้ด้านการเกษตร และเกษตรกรผู้ทำประโยชน์ในที่ดินได้ให้ความยินยอมให้ นางสาววิภาสรา ใช้ที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่

การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. นางสาววิภาสราฯ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรต่อ กรมทรัพยากรธรณี ตามคำขอที่ 6/2536 ลงวันที่ 28 เมษายน 2536 และได้ผ่านการตรวจสอบแผนผังโครงการทำเหมืองแร่ปิซัมโดยวิธีเหมืองหาบ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2541 มีกำหนดอายุประทานบัตร 25 ปี

2. สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือที่ วว. 0804/4286 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2537 เห็นชอบรายงานมาตรการป้องกันและแผนผังสิ่งแวดล้อมของ นางสาววิภาสรา สุวรรณเนกซ์

3. มติสภาตำบลปาร่อน ครั้งที่ 3/2539 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 และองค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อนได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 8/2542 เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2542 เห็นชอบให้ นางสาววิภาสราฯ ดำเนินการได้

4. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2542 เห็นชอบให้ นางสาววิภาสราฯ ใช้ที่ดินเพื่อขอประทานบัตรทำเหมืองแร่

ข้อกฎหมาย

1. บันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ว่าด้วย แนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. 2538

2. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2537 ออกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาตรา 25 ประกอบ มาตรา 2 (4)

3. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่องการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541

4. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่องที่ 3.1 อนุมัติบัญชีคำตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเรื่องการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541

ข้อพิจารณา

ส.ป.ก. ได้พิจารณาคำขอรับความยินยอมของนางสาววิภัสราฯ แล้วเห็นว่าในด้านสภาพพื้นที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้วตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2537 และได้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีผลเป็นการถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้ได้ทำการตรวจสอบสภาพพื้นที่และได้กันพื้นที่คืนกรมป่าไม้แล้ว และพื้นที่ที่ขอรับความยินยอมมิได้อยู่ในส่วนที่ต้องกันคืนกรมป่าไม้และสภาพพื้นที่มีศักยภาพเป็นแหล่งแรียปซัมเพื่อการอุตสาหกรรม โดยควรนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ในการอุตสาหกรรมมากกว่าจะนำพื้นที่มาเพื่อการเกษตร โดยพิจารณาจากการตรวจสอบแผนผังโครงการทำเหมืองแรียปซัมโดยวิธีเหมืองหอบของกรมทรัพยากรธรณี

การยินยอมให้ใช้พื้นที่ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก อบต. และปรากฏว่าไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้ผ่านการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการทำเหมืองแร่จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ส่วนขนาดของพื้นที่ การเข้าใช้พื้นที่ วิธีการดำเนินการ ตลอดจนระยะเวลาการเข้าใช้พื้นที่ได้ผ่านการตรวจสอบแผนงานโครงการจากกรมทรัพยากรธรณีแล้ว

ทั้งนี้ ภายหลังจากใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว นางสาววิภัสราฯ จะต้องฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก. และกรมทรัพยากรธรณีกำหนดและพร้อมให้คงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้ใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ต่อไป หากผิดเงื่อนไขดังกล่าว ส.ป.ก. สามารถบังคับจากหลักประกันที่ นางสาววิภัสราฯ วางไว้กับกรมทรัพยากรธรณี โดยกรมทรัพยากรธรณีจะเป็นผู้บังคับจากหลักประกัน รวมถึงการเก็บค่าตอบแทนเพื่อนำส่งเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมทรัพยากรธรณีกับ ส.ป.ก. ในเรื่องนี้ด้วย

ส.ป.ก. ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการพิจารณาครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 และได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. ให้ความยินยอมให้ นางสาววิภัสราฯ สุวรรณเนกซ์ ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

คำขอ

ขออนุมัติให้ความยินยอมให้ นางสาววิภัสราฯ สุวรรณเนกซ์ ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าทุ่งรัง ควนเสียด บกไก่อฟ้า และคลองกงซ้ง หมู่ที่ 4 ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระวัง ส.ป.ก. กลุ่ม ที่ 5680 แปลงเลขที่ 1 เนื้อที่ 119-0-07 ไร่, กลุ่มที่ 3722 แปลงเลขที่ 4

เนื้อที่ 2-1-28 ไร่ ,กลุ่มที่ 3723 แปลงเลขที่ 27 เนื้อที่ 3-0-52 ไร่ ,กลุ่มที่ 3723 แปลงเลขที่ 28 เนื้อที่ 1-1-29 ไร่ ,กลุ่มที่ 3727 แปลงเลขที่ 14 เนื้อที่ 0-0-32 ไร่ และกลุ่มที่ 3738 แปลงเลขที่ 21 เนื้อที่ 2-2-97 ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ 128-2-45 ไร่ เพื่อนำไปขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ยิปซัมต่อ กระทรวงอุตสาหกรรมตามคำขอเลขที่ 6/2536 ลงวันที่ 28 เมษายน 2536

ทั้งนี้ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะออกหนังสือยินยอมให้นางสาว วิภัสรา สุวรรณเนกซ์ เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์จะต้องได้รับอนุญาตประทานบัตรจากกระทรวงอุตสาหกรรมและได้วางหลักประกันและได้ชำระค่าตอบแทนตามอัตราที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดไว้ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542

ข้อพิจารณาและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเกี่ยวกับประเด็นอำนาจในการพิจารณาให้ความยินยอมแก่นางสาววิภัสรา สุวรรณเนกซ์ ที่ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อนำไปยื่นขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ยิปซัมต่อกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว และอีกประการหนึ่ง ส.ป.ก. มีหน้าที่หลักในการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรเพื่อทำเกษตรกรรม จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ **มติคณะกรรมการ** เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของอำนาจการให้ความยินยอม ให้เอกชนใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น จึงมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นเกี่ยวกับอำนาจดังกล่าวให้ได้ข้อยุติ และนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

เรื่อง 3.11 บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ขอรับความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น

จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร 0014/25544 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2542 ส่งคำขอรับความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นของ บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด คำขอเลขที่ 4/2542 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2542 เพื่อขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อนำไป ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินปูนต่อกระทรวง

อุตสาหกรรมที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าห้วยสัก และป่าแม่กกฝั่งขวา หมู่ที่ 9 ตำบล
ผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย อยู่ในระหว่าง ส.ป.ก.กลุ่มที่ 3206 แปลงที่ 1 เนื้อที่ประมาณ
39-2-92 ไร่ มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี ตามอายุประทานบัตร

ข้อเท็จจริง

ที่ตั้งที่ดิน ที่ดินที่บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ขอรับความยินยอมอยู่ในเขต
ปฏิรูปที่ดินโครงการป่าห้วยสักและป่าแม่กกฝั่งขวา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ตามกฎกระทรวง
ฉบับที่ 1,034 (พ.ศ. 2526) ให้ไว้ ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2526 ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กันพื้นที่ดังกล่าวออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยสักและป่าแม่กก
ฝั่งขวามอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สภาพทางธรณีวิทยา กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนด
พื้นที่กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2540 กำหนดให้ดอยแม่ฮ่อม หมู่ที่ 9 ตำบล
ผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม

สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ขอรับความยินยอมเป็นพื้นที่
ราบมีเนินหินอยู่กระจัดกระจาย ไม่มีสภาพเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพื้นที่มีศักยภาพเป็นบริเวณ
แหล่งหินเพื่อการอุตสาหกรรมตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสมควรใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติมากกว่านำมาใช้ด้านการเกษตร และ ส.ป.ก.ไม่ได้ จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์
เพราะเป็นพื้นที่เดิมที่บริษัท เวียงชัย ผางามก่อสร้าง จำกัด ได้เข้าทำประโยชน์

การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ได้ยื่นคำขอประทานบัตรต่อกรมทรัพยากรธรณี
ตามคำขอที่ 47/2540 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2540 และได้ผ่านการตรวจสอบแผนผังโครงการทำ
เหมืองหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่อการก่อสร้างโดยวิธีเหมืองหอบ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2542
เนื้อที่ 39-3-39 ไร่ มีกำหนดอายุประทานบัตร 10 ปี

2. สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือที่ วว.0804/3275 ลงวันที่ 6
มีนาคม 2543 เห็นชอบรายงานมาตรการป้องกันและแผนสิ่งแวดล้อมของ บริษัท เวียงชัยผางาม
ก่อสร้าง จำกัด

3. องค์การบริหารส่วนตำบลผางามได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 3/2541 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2541 เห็นชอบให้ บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ดำเนินการได้ และได้มีหนังสือ ยืนยันมติเดิมที่เห็นชอบให้บริษัทฯ ดำเนินการได้ตามหนังสือ ที่ ขร 78601/120 ลงวันที่ 23 เมษายน 2544

4. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 3/2542 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2542 เห็นชอบให้ บริษัท เวียงชัยผางาม ก่อสร้าง จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อขอประทาน บัตรทำเหมืองแร่

ข้อกฎหมาย

1. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ให้ เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2521 ออกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาตรา 25 ประกอบ มาตรา 26 (2)

2. กฎกระทรวงฉบับที่ 1034 (พ.ศ.2526) ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2526 ออกตาม ความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กันพื้นที่ดังกล่าวออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยสัก และป่าแม่กกฝั่งขวา มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำไปปฏิรูปที่ดิน

3. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่องการให้ความยินยอมในการ นำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541

4. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่องที่ 3.1 อนุมัติบัญชีคำตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม เรื่องการให้ความ ยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541

ข้อพิจารณา

ส.ป.ก. ได้พิจารณาคำขอรับความยินยอมของบริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด แล้วเห็นว่าในด้านสภาพพื้นที่มีศักยภาพเป็นแหล่งหินเพื่อการอุตสาหกรรมโดยควรนำทรัพยากร ธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ในการอุตสาหกรรมมากกว่านำมาเพื่อการเกษตร โดยพิจารณาจากประกาศ ของกระทรวงอุตสาหกรรม

การยินยอมให้ใช้พื้นที่ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก อบต.และปรากฏว่าไม่มีผล กระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจาก สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม

ส่วนขนาดของพื้นที่ การเข้าใช้พื้นที่ วิธีการดำเนินการตลอดระยะเวลาการเข้าใช้พื้นที่ได้ผ่านการตรวจสอบแผนงานโครงการจากกรมทรัพยากรธรณีแล้ว

ทั้งนี้ ภายหลังจากใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้วบริษัทฯ จะต้องฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก. และกรมทรัพยากรธรณีกำหนดและพร้อมให้คงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้ใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ต่อไป หากผิดเงื่อนไขดังกล่าว ส.ป.ก. สามารถบังคับจากหลักประกันที่บริษัทฯ วางไว้กับกรมทรัพยากรธรณี โดยกรมทรัพยากรธรณีจะเป็นผู้บังคับจากหลักประกัน รวมถึงการเก็บค่าตอบแทนเพื่อนำส่งเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมทรัพยากรธรณีกับ ส.ป.ก. ในเรื่องนี้ด้วย และทั้งนี้บริเวณพื้นที่ดังกล่าว ส.ป.ก. โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีมติอนุมัติครั้งที่ 3/2541 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2541 และ ครั้งที่ 4/2541 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2541 ให้ความยินยอมให้บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ขอประทานบัตรชั่วคราวต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และขณะนี้ได้หมดอายุ

คำขอ

ส.ป.ก. ได้นำคำขอของบริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด เสนอ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2544 โดยมีมติเห็นชอบในหลักการให้บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ใช้ที่ดินและให้คณะกรรมการฯ พิจารณา หากเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

ส.ป.ก. ได้นำเสนอคณะอนุกรรมการฯ ในการพิจารณาครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 และได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้นำเสนอ คปก. ให้ความยินยอมให้บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีเงื่อนไขว่า ก่อนออกหนังสือยินยอมต้องผ่านการตรวจสอบเพิ่มเติมเรื่องสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และได้รับการยืนยันจากกรมทรัพยากรธรณี

จึงเห็นควรอนุมัติให้ความยินยอมให้บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าห้วยสักและป่าแม่กกฝั่งขวา หมู่ที่ 9 ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ที่ดินแปลงเลขที่ 1 กลุ่มที่ 3206 เนื้อที่ 39-2-92 ไร่ เพื่อนำไปขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมต่อกระทรวงอุตสาหกรรมตามคำขอเลขที่ 4/2542 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2542

ทั้งนี้ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะออกหนังสือยินยอมให้ บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์จะต้องได้รับอนุญาตประทานบัตรจากกระทรวงอุตสาหกรรม และได้วางหลักประกันและได้ชำระค่าตอบแทนตามอัตราที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดไว้เมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542

มติคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของอำนาจการให้ความยินยอมให้เอกชนใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น จึงมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นเกี่ยวกับอำนาจดังกล่าวให้ได้ข้อยุติ และนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ 4.1 การบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติที่ จ.ลำปาง

ประธานได้กล่าวว่า ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ เมื่อ 2 – 3 วันที่ผ่านมาเกี่ยวกับรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลชุดปัจจุบันมีที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สูก แม่สอย จ.ลำปาง และพื้นที่ดังกล่าวดูเหมือนจะเกี่ยวข้องกับ ส.ป.ก. เพราะมีการกล่าวพาดพิงถึง จึงมีความประสงค์ที่จะให้คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดความเป็นมาของเรื่องดังกล่าว โดยขอให้เลขาธิการ ส.ป.ก. ในฐานะเลขานุการในคณะกรรมการชุดนี้ได้นำเสนอข้อมูลที่ได้ดำเนินการตรวจสอบมาแล้วว่าเป็นอย่างไร

เลขานุการได้ชี้แจงว่า พื้นที่ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ คือ พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สูก แม่สอย จ.ลำปาง ซึ่งพื้นที่ส่วนนี้ทราบว่าได้มีราษฎรบุกรุกมาตั้งแต่ปี 2525 และกรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการเมื่อปี 2536 ซึ่งขณะนั้น ส.ป.ก. ดำเนินการในพื้นที่อื่นจึงยังไม่ได้เข้าดำเนินการในพื้นที่นี้ และต่อมา ส.ป.ก. และกรมป่าไม้ได้มีบันทึกข้อตกลงร่วมกันเมื่อปี 2538 ซึ่งสรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จะต้องดำเนินการสำรวจพื้นที่และกันแนวเขตร่วมกัน ซึ่งต่อมาได้ดำเนินการกันแนวเขตเรียบร้อยแล้ว ส.ป.ก. ได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นและได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้วเมื่อปี 2544 ซึ่งในการนำเสนอคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะต้องผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการ

กลั่นกรองชุดที่ 5 ที่มี ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทรวินัย) เป็นประธาน ซึ่งได้มีการเชิญส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบร่วมกันว่าเรื่องที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีความถูกต้องหรือไม่ ซึ่งทางกรมป่าไม้จะขอนำเรื่องกลับไปตรวจสอบทุกครั้ง จึงทำให้เรื่องการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินล่าช้าซึ่งในส่วนของ ส.ป.ก. ถ้ามีพระราชกฤษฎีกาประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว ขั้นตอนการดำเนินงานก็จะแจ้งให้ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินได้มายื่นเอกสารแสดงความจำนงที่จะขอรับที่ดินทำกิน และจะได้มีการสอบสวนสิทธิว่าผู้ใดบ้างมีคุณสมบัติตามระเบียบ ค.ป.ก. ว่าจะจัดที่ดินให้ต่อไป แต่ในพื้นที่ดังกล่าวขณะนี้ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินจึงถือว่า ส.ป.ก. ยังไม่มีอำนาจในการดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว เพราะพื้นที่ดังกล่าวยังเป็นป่าสงวนแห่งชาติจึงเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่จะต้องดำเนินการจับกุมผู้บุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ และตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และ ส.ป.ก. จะได้จัดทำข้อมูลชี้แจงผู้สื่อข่าวต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา 19.00 น.

(นายไพศาล กุศลรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายกิตติ จักกรักษ์)

เลขานุการกรม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

ผู้จัดรายงาน